

dwars

studentenblad
Universiteit Antwerpen

Nummer 42 - jaargang 7
November 2007
GRATIS

Frank Furedi

Nieuwe studenten-
vertegenwoordigers

Armoede door een
andere bril

Tom Lanoye over controversie en compromissen

Editoriaal	3	Vrouwen tellen
Colofon	3	
Consumeren op de McUniversiteit	4	Interview met Frank Furedi
Universiteit op basketsloefkes?	7	Column
Onderwijs kort	8	Uit de pers geplukt
In het rood	9	Vernieuwend armoede-onderzoek
Extra Cathedra	11	De vrije tijd van professoren
Het kan verkeren	12	Studentenraad ijvert voor betere verkeerssituatie
Iedereen een stem	14	De nieuwe studentenvertegenwoordiging spreekt
Archeologie in Antwerpen	17	Centerfold
Voor elk wat wils	20	De nieuwe masters

dwars 42

SMS	22	Kleine onzin
Cartoon	22	
Cultuurtips	23	Waarheen in november?
Hans Peter Janssens in Londen	24	Interview
Eigen gelijk eerst	26	Engels als voertaal aan de universiteit?
De nar, maar niet de dorpsgek	28	Interview met Tom Lanoye
Als het kriebelt moet je sporten	32	Sport aan de UA
Puzzel	34	Win Cultuurcheques
Snor van de Maand	35	Blackwater
Met dank aan	36	't Kaf-personeel

Frank Furedi

Wat willen wij van de universiteit? Deze Britse socioloog laat zijn kritische licht schijnen over het academisch onderwijs.

In het rood

Onderzoekers Caroline Dewilde en Peter Raeymaeckers van de UA kijken op een vernieuwende manier naar armoede.

Het kan verkeren

Onze studentenraad wijst het Antwerpse stadsbestuur op de verkeersproblemen rond onze campussen.

Snor van de Maand

De CEO van Blackwater is de geweldige baas van het meest competente huurlingenleger ooit.

n houd

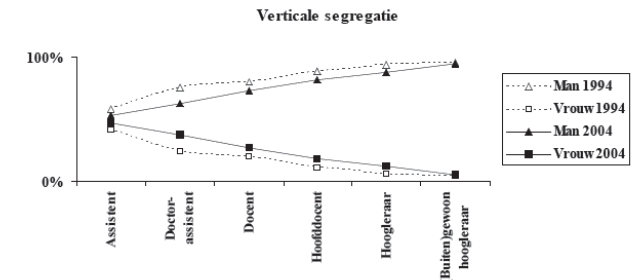
Vrouwen tellen

editoriaal

Eind september schreven tien coryfeeën van de Universiteit Antwerpen – waaronder Chris Van de Wyngaert, Christine Van Broeckhoven en vice-rectoren Bea Cantillon en Joke Denekens – een open brief om het glazen plafond aan onze instelling aan de kaak te stellen. Het gebrek aan vrouwen in de hogere regionen van de universiteit is nijpend, zo stelden ze vast, en ze riepen elk personeelslid op om zijn of haar verantwoordelijkheid te nemen. De brief – “Onze universiteit, (g)een mannenbastion?” – werd gepubliceerd in *Inbox*, het personeelsblad van de UA, en in verschillende nationale kranten. Noemenswaardige reactie bleef echter uit. Hebben de tien briefschrijvers onnodig inkt laten vloeien over een probleem uit een ver patriarchaal verleden?

Allesbehalve, zo blijkt uit het Gelijkekansenrapport van de VLIR uit 2005. Aan vrouwelijke assistenten is er aan de Vlaamse universiteiten blijkbaar geen gebrek. Het genderschoentje begint echter te wringen van zodra je hoger op klimt op de academische ladder: slechts 15 procent van het Zelfstandig Academisch Personeel (ZAP) is vrouwelijk. En hoe hoger de functie, hoe minder vrouwen, zoals treffend wordt weergegeven in de bijgevoegde grafiek. Overigens niet vaak vermeld, maar minstens even frappant: ook bij het Administratief en Technisch Personeel (ATP) zijn vrouwen ruim vertegenwoordigd in de lagere echelons, terwijl hogere functies haast voor 100

procent door mannen worden ingevuld.

De universiteit stelt zichzelf als missie om vrouwen voldoende kansen te geven: in haar Basisnota Academische Structuur schuift de UA als één van de basisprincipes naar voren dat niet meer dan twee derde van de leden van een orgaan mogen behoren tot hetzelfde geslacht. Zonder een beleidsplan met concrete maatregelen en tijdslijmieten, zal deze doelstelling echter nooit meer worden dan een mooie luchtspiegeling,

Om te beginnen kan het alvast geen kwaad om het probleem van genderongelijkheid aan de UA ernstig te nemen. Als tien gewoon hoogleraren deze ongelijkheid aankaarten, laten we hen dan ook gehoor geven.

Colofon

dwars is het studentenblad van de Universiteit Antwerpen, gemaakt voor en door haar studenten. *dwars* verschijnt maandelijks tijdens het academiejaar en wordt gratis verdeeld op de UA-campussen Drie Eiken, Groenenborger, Middelheim en Stad. Oplage 3.500 exemplaren V.U.: Ciska Hoet, Paardenmarkt 91, bus 1, B-2000 Antwerpen

Hoofdredacteur: Ciska Hoet **Adjunct-hoofdredacteur:** Astrid De Wit **Redactiesecretaris:** Jonas Vincken **Eindredactie:** Kirsten Cornelissen, Folker Debusscher (verantwoordelijke), Jef Leyssens, Kim Overlaet **Redactie:** Vito Adriaenssens, Wim Coreynen, Charis De Craene, Yannick Dekeukelaere, Maureen Deurinck, Ward Joppen, Raïssa Mvuyekure, Dimitri Sakelaropolus, Sabeth Snijders, Evelien Wouters **Fotografie:** Samuel De Wilde, Jef Leyssens

Jonas Vincken (verantwoordelijke) **Cartoon:** Dimitri Sakelaropolus **Puzzelredactie:** Raf Bocklandt **Vormgeving:** Folker Debusscher, Delphine De Pauw, Ciska Hoet, Ward Joppen (verantwoordelijke), Jef Leyssens, Jonas Vincken, Tom Vingerhoets **Werkten mee aan dit nummer:** Bart Braem **Drukkerij:** Wilda nv, Deurne

E-mail: dwars@ua.ac.be • Website: www.dwars.ua.ac.be

Redactielokaal en correspondentieadres: *dwars* - studentenblad UA, Paardenmarkt 91, kot 1, B-2000 Antwerpen

Vragen, opmerkingen en suggesties zijn van harte welkom, alsook lezersbrieven. Anonieme brieven komen echter niet in aanmerking. De redactie behoudt het recht om ingezonden stukken in te korten of niet te plaatsen.

Consumeren op de McUniversiteit

HET GAAT NIET GOED MET HET ONDERWIJS VOLGENS FRANK FUREDI

TEKST: STIJN COOLS

FOTO'S: JONAS VINCKEN (p.5)
& JEF LEYSSENS (p.6)

Wat willen wij van de universiteit? Probeer op die vraag maar eens een antwoord te vinden. De Britse (onderwijs)socioloog Frank Furedi doet hier een poging toe in zijn boek 'Waar zijn de intellectuelen?' Zijn mening over de rol van de universiteit heeft echter heel wat kwaad bloed gezet in het academische wereldje.

De furieuze Furedi trekt immers fel van leer tegen zowat alles waar de universiteit voor staat. Het docentenkorps deugt niet en studenten zijn bovenal hopeloze gevallen, om het boek even kort samen te vatten. Deze controversiële visie op onderwijs is voldoende reden voor *dwers* om Furedi eens bij de lurven te vatten. Een intellectueel debat leverde die ontmoeting niet op, wel onderstaand interview.

Wat gaat er mis in het onderwijs, professor Furedi?

FRANK FUREDI Kennis komt in dienst van de markt te staan, en dat is niet goed. Jongeren worden meer en meer aangemoedigd een cynische houding aan te nemen tegenover ideeën, ze moeten pragmatischer optreden en leren instrumenteel omgaan met kennis. Ik begrijp heus dat iemand naar de universiteit gaat met het oog op een fantastische job. Zolang je uiteindelijk maar beseft wat precies de bedoeling is van je aanwezigheid op de universiteit: het leren. Het is niet alsof je naar de winkel gaat

om iets te kopen. Dat noem ik in mijn boek de McDonaldisering van de universiteit; studenten zijn klanten en kennis wordt een product.

Metten studenten zich bewust die vermeende consumentenmentaliteit aan?

FUREDI Ik merk dat er grofweg drie groepen bestaan op universiteiten. Er is een relatief

op een goede dag worden deze mensen uitgedaagd door de leerstof. Op een slechte dag worden ze dan weer afgestoten.

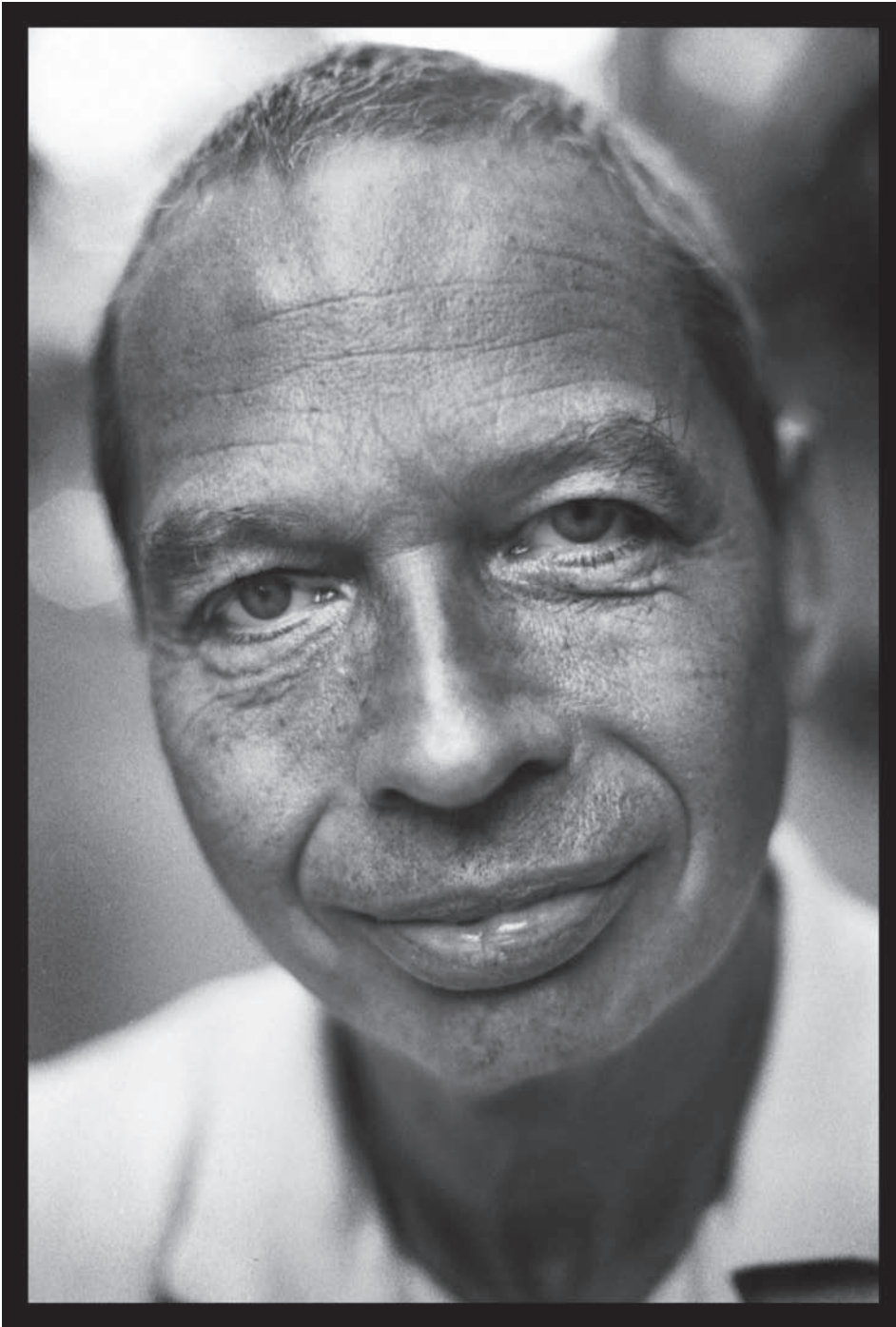
Waarom is er maar zo'n klein aantal studenten echt geïnteresseerd?

FUREDI Daarvoor moet je teruggaan tot het moment waarop kinderen voor het eerst naar school gingen. Vanaf dan worden kinderen opgeleid om geen zwaarwichtige oordelen te vellen. Ze worden verteld dat kennis niet belangrijk is, voor hun eigen goed. Het pragmatisch leren wordt aangemoedigd.

Slagen voor een examen is wat telt, en dat diploma halen is het allerbelangrijkste. Een voorbeeldje: op veel scholen wordt literatuur onderwezen. Niet slecht, maar is het niet beter kinderen een liefde voor boeken bij te brengen? Die trend van instrumentele kennis aanmoedigen, begint dus op heel jonge leeftijd en laat zich dan voelen op de universiteit.

Het is toch belangrijk dat academici een bepaalde stelling kunnen innemen, ook al gaat die tegen de gangbare normen in.

grote groep, zo'n 25% van de studenten, die niet goed weet wat ze op de universiteit komen doen. Ze zijn daar enkel omdat ze verteld werden naar de universiteit te gaan. Voor hen is het gewoon een verlenging van de middelbare schooltijd. Aanzienlijk minder studenten, zo'n 5 tot 10%, zijn echt geïnteresseerd in wat ze doen. Ze laten zich inspireren door idealisme en nemen zichzelf echt serieus als potentiële intellectuelen. En dan rest er nog de massa:

Frank Furedi: "Ik vind het ronduit beledigend wanneer mensen je vertellen voorzichtig te zijn met wat je zegt."

De schuld ligt dus niet bij de universiteiten maar bij lagere- en kleuterscholen?

FUREDI Het is de maatschappij die ons deze erg enge visie van het pragmatische leren opdringt.

Verdomming

U wijdt een hoofdstuk van uw boek aan "verdomming". Wat moeten we ons bij die term voorstellen?

FUREDI Er komen heel veel nieuwe studenten op de universiteit. Een groot deel van die groep is niet meer in staat de gesofisticeerde dingen te doen die een kleine elite in het verleden wel kon. In plaats van die grote groep tot een fatsoenlijk niveau op te leiden, gaan we het niveau van onderwijs naar beneden halen. Dat bedoel ik met die "verdomming". Concreet betekent dit dat er in bepaalde vakken geen theorie meer gedoceerd wordt omdat mensen er problemen mee hebben. Dat maakt het natuurlijk wel moeilijk om bijvoorbeeld sociologische theorieën te begrijpen. Ook is er het aspect van wat heet *social engineering*. De maatschappij worstelt met de vraag hoe om te gaan met mensen met sociale problemen of lagere competenties. De oplossing is blijkbaar om ze te laten studeren en dan een papiertje te geven, een diploma, om zo hun positie in de maatschappij te versterken.

Onderwijs is toch het middel bij uitstek om mensen met lagere competenties aansluiting te doen vinden met die moderne maatschappij?

FUREDI Doordat meer en meer mensen een diploma willen, worden de normen om dat diploma te halen lager gelegd. Het onderwijs wordt gedevalueerd. Er studeren nu meer mensen af dan vroeger, maar hetzelfde niveau wordt niet meer gehaald. Diploma's die nu uitgereikt worden, representeren niet meer bepaalde kwaliteiten en geven je zo niet de job die je wilt. Een dergelijk diploma krijgen is simpelweg oneerlijk.

Dat is een wel erg provocatieve stelling.

FUREDI Ik geloof nochtans in de democratisering van het onderwijs. Hoe meer mensen onderwijs krijgen, hoe beter. Maar we mogen het niveau niet uit het oog verliezen. Je gaat nu naar de universiteit, maar krijg je wel de opleiding die je verdient?

Wat suggereert u als oplossing?

FUREDI We moeten een cultuur creëren die waarde geeft aan ideeën.

Dat klinkt nogal abstract.

FUREDI Ik geef even een historisch voorbeeldje: zo'n honderd jaar geleden was de universiteit enkel voor de elite weggelegd. Heel wat arbeiders werden autodidact, ook al waren ze maar tot hun dertiende naar school geweest. In Wales leerden mijnwerkers 's avonds Spaans of verdiepten ze zich in politieke economie. En in Glasgow gingen duizenden mensen naar sessies waar Das Kapital van Marx besproken werd. Mensen wilden toen bij een zekere intellectuele elite horen. En nu moeten we jongeren

bijna al naar de universiteit slepen, gewoon omdat dat iets is dat je móet doen. We moeten de bestaande cultuur uitdagen. Eens die cultuur uitgedaagd, kunnen we veel doen.

Samengevat: als je nu iets wilt bereiken in het leven, dan kun je best autodidact worden?

FUREDI Ik heb wat kennissen met kinderen die naar de universiteit willen. Die vragen aan mij: “Frank, naar welke universiteit moet mijn kind om een goede opleiding te krijgen?” Dan antwoord ik door te vragen of het wel een goed idee is om ze naar de universiteit te sturen. Misschien kunnen ze beter de wereld intrekken om daar iets te leren. Er zijn andere manieren om je intellectueel te ontwikkelen, daarvoor hoeft je niet per se naar de universiteit.

Infantilisering

In uw boek betoogt u dat universiteiten studenten bewust als kinderen behandelen.

FUREDI Dat noem ik de infantilisering van het hoger onderwijs. Discussies op niveau worden maar al te vaak uit de weg gegaan vanuit de aanname dat de gemiddelde mens te dom is om met een complex idee om te gaan. Op mijn universiteit willen ze bijvoorbeeld essays vervangen door ja/nee- en goed/foutvragen. Geen slecht idee mochten de studenten zes à zeven jaar oud zijn. Maar van twintigers mag je toch wel wat meer verwachten. Veel zaken zijn niet goed of fout, maar zijn ambigu en voor interpretatie vatbaar.

Een stelling: deze generatie, de Einstein-generatie, is niet zo eenzijdig ontwikkeld als uw prototypische intellectueel, maar springt veel veelzijdiger om met informatie en gaat zelf onderzoeken en ontdekken.

FUREDI Ik hoop dat dat een foute stelling is. Wanneer er naar die zogenaamde Einstein-generatie wordt gerefereerd, lijkt het mij vooral te gaan over de toegang tot kennis, niet over de kennis zelf. Bepaalde vaardigheden vereisen een zekere vorm van kennis. Zo moet je weten hoe iets te interpreteren vooraleer je kunt communiceren. Je moet leren kritisch om te gaan met iets wat je ervaart. Als je aan iets betekenis wil geven, moet er een verband zijn met bepaalde ideeën. Die ideeën zijn uiteraard pure kennis, en berusten niet op vaardigheden.

Maar is uw soort intellectueel geen achterhaald concept in deze maatschappij?

FUREDI Honger hebben naar ideeën blijft uiterst relevant.

Deelt iedereen uw opvatting hieromtrent?

FUREDI Veel collega's zijn het met me eens. Zijzelf claimen echter dat ze er niets over kunnen zeggen. Dat is onzin. Je kunt met veel weggkomen. Maar er is een drang om te conformeren. Vaak wordt er hoogstens wat gepalaverd op de achtergrond. Het is zoals in die Supermanstripverhalen: wanneer sommige academici voor me staan zijn ze Superman en kunnen ze de wereld aan. Terug naar hun werkvloer veranderen ze in die saaie journalist

Frank Furedi: “Er zijn andere manieren om je intellectueel te ontwikkelen, daarvoor hoeft je niet per se naar de universiteit.”

Clark Kent.

Uw visie is wel enorm provocatief. Denkt u niet dat dat mensen afstoot?

FUREDI Veel mensen vinden mijn ideeën controversieel. Toch vind ik heel wat gehoor. Ik voel mezelf dan ook helemaal niet geïsoleerd of in een hoek gedrukt. Er bestaat weldegelijk een draagvlak om tegen de gangbare normen in te gaan. Maar we leven in conservatieve tijden: het conformisme is erg machtig en mensen staan afwijzend tegenover alternatieven. Ze zijn bang neergesabeld te worden als ze eens buiten de lijntjes kleuren. Er is een gebrek aan intellectueel zelfvertrouwen. Neem nu iets als vrijheid van meningsuiting. Er wordt maar al te vaak verteld dat je iets niet kan zeggen. Veel academici conformeren zich daar naar. Het is toch belangrijk dat academici een bepaalde stelling kunnen innemen, ook al gaat die tegen de gangbare normen in. Ik vind het ronduit beledigend wanneer mensen je vertellen voorzichtig te zijn met wat je zegt. Het is net cruciaal iets te kunnen zeggen, ook voor studenten.

Ook voor studenten?

FUREDI Ben je vertrouwd met het concept “academisch pesten”? Toen ik begon met lesgeven, een hele poos geleden, probeerde ik altijd een dialoog aan te gaan met mijn studenten. Ik gooide een probleem in de groep en vroeg: “Wat denk je ervan?” Zo oefende ik druk uit op studenten. Vandaag wordt dat gezien als een zeer destructieve pedagogische methode. De pedagogische methodes die nu gebruikt worden op de universiteit, lijken zo overgenomen te zijn van de kleuterschool. Lesgevers kunnen hun studenten niet meer confronteren uit angst hen te beledigen of te vernederen. Een dergelijke redenering vertrekt vanuit de premisse dat je tegenover kinderen staat, en niet tegenover jongvolwassenen.

Uiteindelijk bevat uw boek een bijzonder positieve boodschap: u lijkt vertrouwen te hebben in de jeugd.

FUREDI Er zit een enorm potentieel in de jeugd, maar om iets te verwezenlijken is het noodzakelijk ons opnieuw te oriënteren, een andere houding aan te nemen tegenover de toekomst. Mensen willen serieus genomen worden, zeker als ze jong zijn. De drang om te experimenteren, die energie, de wil aan de toekomst te timmeren, jongeren hebben dat. Ik wil een groter geloof in de menselijke mogelijkheden. Mensen moeten geloven in mensen. Anders gebeurt er niets nuttig. Als iedereen alles als nutteloos omschrijft, wat maakt het dan nog de moeite waard? ■

Met dank aan *Het Andere Boek*

Villanella - bekend van o.a. De Nachten en De Avonden -
presenteert een nieuwe reeks:

De twintigers

Een reeks activiteiten speciaal voor - je raadt het al - twintigers. In deel 1 wordt er gedebateerd over zinvolle dingen. Het is eens wat anders. Op vier zondagnamiddagen. In de zetel. Mét versnaperingen. Lekker.

Zondag 18 november '07 - 14u
Herman De Dijn over religie en spiritualiteit

Zondag 25 november '07 - 14u
Jos Geysels over bullshit

Zondag 2 december '07 - 14u
Patricia de Martelaere over geluk

Zondag 9 december '07 - 14u
Joost Zwagerman over pornografie

Waar?
Nieuw Antwerps cultuurcentrum HESSENHUIS.
Falconrui 53, 2000 Antwerpen
www.myspace.com/hessenhuis

Het Filo Sofisch Salon

'Hoogstaand palaveren met een hapje en een drankje er bij'

Toegangsprijs: €7

Reservatie > tickets@villanella.be

VILLANELLA

WWW.VILLANELLA.BE

Universiteit op basketsloefkes? Het keuzevak Lichamelijke Opvoeding

Wij, studenten, zijn blijkbaar dik en onsportief. Op basis van die boude vaststelling stelde de rector van de UGent onlangs voor een keuzevak Lichamelijke Opvoeding te organiseren. Hij wil de praktijk laten omkaderen door algemeen vormende vakken als voedingsleer en anatomie. Het debat dat dit idee losweekte vertaalt de verschillende opvattingen over een academische opleiding en stelt de vraag naar de verantwoordelijkheid van de universiteit om die fysieke achterstand op te vangen.

Als je weet dat een op de vijf studenten een te hoge bloeddruk heeft en een vierde kampt met overgewicht, lijkt zo'n keuzevak een evidente oplossing. Het voorstel krijgt daarom veel bijval, ook in de academische wereld. Maar je gaat toch in de eerste plaats naar de universiteit om een wetenschappelijke opleiding te volgen? In sommige richtingen is het aantal lesuren fors gedaald als gevolg van het Bologna-decreet. De weinige vakken die de studenten krijgen, situe-

ren zich dan beter binnen hun specifiek studiedomein. Er zijn bovendien zoveel andere middelen om studenten te stimuleren. Studentenclubs kunnen sportactiviteiten organiseren en de universiteit biedt nu al de mogelijkheid om goedkoop te sporten.

Welke studenten zal dit vak trouwens bereiken? Het publiek telt twee mogelijke profielen: zij die de zware, theoretische vakken willen ontlopen en de echte sportievelingen, voor wie extra beweging niet zo nodig is. Net als bij elk ander vak is er ook een examen aan verbonden, maar dat maakt van sport misschien pas écht een opdracht voor minder sportieve zielen.

Terwijl de UA weifelend het vak Levensbeschouwing inlaste, zet de UGent een stap te ver. Als deze nieuwe grootste studentenstad nog meer jongeren wil lokken, zal zo'n pampere maatregel niet volstaan. Een universiteit moet onderwijzen, niet betuttelen. Dat laatste gebeurt al vaak genoeg.

KIRSTEN CORNELISSEN

Tien procent van de mannelijke studenten problematisch alcoholgebruiker

Eén op de tien mannelijke studenten drinkt problematisch veel. Dat blijkt uit een onderzoek uit 2005 bij 27.210 studenten van de Associatie Universiteit & Hogescholen Antwerpen. Uit het onderzoek blijkt onder meer dat het *binge drinking*, het drinken van minstens zes glazen alcohol per gelegenheid, gevaarlijk is. Volgens de onderzoekers doet één op zes studenten één keer per week aan *binge drinking*. Driehonderd studenten, een minderheid, doet dit zelfs elke dag.

Daarenboven is het vooral een mannelijk probleem. Dertig procent van de mannelijke studenten doet minstens één keer per week aan *binge drinking*, bij de vrouwen is dat slechts tien procent. In hun publicatie besteden de onderzoekers verder ook aandacht aan druggebruik bij studenten en gaan ze in op het belang van sensibilisering, preventie en hulpverlening.

Gentse studentendopen aan banden gelegd

De Gentse studentenorganisaties ondertekenden begin oktober een doopreglement dat buitensporigheden bij studentendopen zou moeten voorkomen. Schadelijke chemische stoffen, kadavers, bloed, slachtafval, levende gewervelde dieren... niets van dat alles mag voortaan nog worden gebruikt bij studentendopen. Het reglement kwam er onder meer op vraag van de Gentse rector Van Cauwenberghe na een incident waarbij studenten levende visjes in de mond moesten nemen. Een heuse 'dooppolitie' moet controleren of de regels inderdaad in acht worden genomen. Studentenverenigingen die hun boekje te buiten gaan, kunnen hun subsidies verliezen en individuele studenten kunnen in extreme gevallen van de universiteit geschorst worden.

Universiteit Antwerpen draagt steentje bij

Bij de plechtige opening van het academiejaar sprak UA-rector Francis Van Loon de luisteraars toe over duurzame ontwikkeling. Universiteiten hebben volgens Van Loon de knowhow én de maatschappelijke plicht om een belangrijke bijdrage te leveren aan domeinen als armoedebestrijding, bevolkingsgroei, verandering van consumptie- en productiepatronen, bescherming van de atmosfeer, tegengaan van ontbossing, behoud van biologische diversiteit en afvalbeheer. Volgens de rector werken wetenschappers van onze universiteit mee aan niet minder dan 690 verschillende projecten wereldwijd. "Onze academici hebben de boodschap al vele jaren begrepen," sprak Van Loon.

kort over onderwijs

Numerus clausus voor het tweede jaar Geneeskunde

Om een limiet te stellen aan het aantal studenten Geneeskunde aan de Franstalige universiteiten in ons land, mogen niet alle geslaagde studenten naar het tweede jaar. Luikse geneeskundestudenten dienden een klacht in tegen deze numerus clausus, maar

die werd in kortgeding afgewezen door de rechtbank van Luik. Een deel van de studenten zal bijgevolg hun studie niet kunnen verderzetten. Deze negatieve publiciteit belette echter niet dat zowel aan de ULB (Université Libre de Bruxelles) als aan de UCL (Université Catholique de Louvain) het aantal studenten dat zich inschreef voor het eerste jaar Geneeskunde opvallend gestegen is.

Colleges op YouTube

De Californische universiteit van Berkeley heeft beslist om video's van colleges via YouTube ter beschikking te stellen. Meer dan driehonderd uren les zullen beschikbaar zijn via het adres www.youtube.com/ucberkeley/.

Vooraf over onderwerpen als vrede en biotechnologie zal er materiaal verspreid worden. De universiteit zegt hiermee het publiek een beeld te willen geven van het leven op de universiteit.

Berkeley is één van de meest prestigieuze universiteiten ter wereld. Ze publiceerde vorig jaar al een hele reeks cursussen als podcast op iTunes.

uit de pers
geplukt

■ UA-socioloog Peter Raeymaeckers

in het

Rood

Vernieuwend armoede-onderzoek aan de UA

“Een op de acht Belgen is arm,” zo kopten de kranten onlangs naar aanleiding van een congrespaper gepresenteerd op de universiteit van Rotterdam door Caroline Dewilde en Peter Raeymaeckers, beiden verbonden aan de onderzoeksgroep Armoede, Sociale Uitsluiting en de Stad (OASes) van de Universiteit Antwerpen. Niet zozeer de gemeten armoedecijfers waren nieuws, wel de methode die de sociologen hanteerden en hun definiëring van armoede als multiaspectueel fenomeen. Voor hun onderzoek keken Dewilde en Raeymaeckers niet enkel naar het inkomen maar bepaalden ze ook in hoeverre iemand moeite heeft met de betaling van zijn hypotheek, telefoonrekeningen, gezondheidskosten, boetes of nieuwe aankopen.

TEKST: KIRSTEN CORNELISSEN & KIM OVERLAET

FOTO'S: SAMUEL DE WILDE

Het onderzoek biedt daarmee een alternatief voor de klassieke, statistische methode die de armoedegrens op zestig procent van het mediale inkomen bepaalt. Wie onder die armoedegrens valt – concreet betekent dit voor 2005 een inkomen lager dan 882 euro voor een alleenstaande - wordt in principe als arm beschouwd. “Armoede bestuderen met het inkomen als enige maatstaf is echter zowel inhoudelijk als praktisch gezien problematisch,” stelt Raeymaeckers. Armoede is immers meer dan inkomen alleen. De sociologen pleiten dan ook voor een nieuwe aanpak van het fenomeen armoede want “dé arme bestaat niet,” merkt Raeymaeckers op: “Als men armoede op basis van het inkomen meet, gaat men uit van het bestaan van een homogene groep armen. Elke situatie van armoede is echter verschillend van mens tot mens, want het probleem kan zich manifesteren op uiteenlopende gebieden.”

De ongelukkige vier

In het onderzoek staan daarom vier armoededomeinen centraal. Het bouwt daarmee voort op het doctoraat van Caroline Dewilde, dat een onderscheid maakte tussen huisvestingsdeprivatie, financiële stress (het al dan niet kunnen betalen van rekeningen),

bepaalde financiële middelen en omgevingsfactoren (kwaliteit van de woonomgeving). Ongeveer 5275 Belgische huishoudens werden onderzocht op deprivatie met vragen als ‘Hebt u uw gasrekening in de laatste twaalf maanden kunnen betalen?’ De cijfers waren niet mals: twaalf procent van de Belgen blijkt te maken te hebben met armoede; zes procent in Vlaanderen, achttien in Wallonië en liefst achtentwintig procent in Brussel.

Het onderzoek wees uit dat vooral een gebrek aan financiële middelen een belangrijk armoededomein is. “Twee derde van de armen blijkt over een gebrek aan middelen te beschikken om tot de aankoop over te gaan van een auto, een tv, een wasmachine of uitgaven van meer dan 750 euro,” aldus Raeymaeckers. Verder werden met de studie verschillen uitgelicht in het domein ‘omgevingsproblemen’ tussen de Vlaamse arme huishoudens enerzijds en de Waalse en Brusselse anderzijds. Vooral gezinnen van de laatste groep bleken een grotere kans te vertonen op een gebrekkige netheid en bereikbaarheid van de buurt.

Opmerkelijk is dat inkomen en deprivatie geen logisch verband hebben. Wie arm wordt bevonden volgens de klassieke methode blijkt niet noodzakelijk gedepriveerd,

► en omgekeerd. Een punt van kritiek op de klassieke methode is dan ook de onvolledigheid van het gemeten inkomen: deze maat houdt geen rekening met componenten als spaargeld, schenkingen en leningen. Verdere bedenkingen omtrent de inkomensgebonden maat betreffen het feit dat het inkomen niet als enige de levensstandaard van een huishouden bepaalt. “Ook diploma’s, sociale vaardigheden en eigendom zijn mogelijke determinanten,” merkt Raeymaeckers op. “Bovendien wordt het armoederisico in grote mate bepaald door sociale zekerheidsuitkeringen, allerlei subsidies en contextuele factoren als regionale prijsverschillen.”

Risicogroepen

De gezinsstructuur blijkt een erg grote impact op deprivatie te hebben. Eenoudergezinnen lopen het grootste risico om arm te zijn op de vier eerder genoemde domeinen, maar ook huishoudens waarvan het gezinshoofd chronisch ziek, werkloos of laaggeschoold is, vormen risicogroepen. Het verschil in armoede tussen Wallonië en Vlaanderen is volgens de sociologen niet louter te wijten aan het feit dat er meer risicogezinnen in Wallonië zouden wonen. Een Waal heeft - los van het feit of hij al dan niet tot een bepaalde risicogroep behoort - sowieso meer kans op armoede dan een Vlaming. Wellicht is de specifieke arbeidsmarkt één van de oorzaken voor het grote aantal - en de geringe kansen van - werklozen in Wallonië, maar Raeymaeckers wijst ook de verschillende economische evoluties die Vlaanderen en Wallonië doormaakten als een mogelijke verklaring aan. Verder onderzoek naar de oorzaken van de armoedever verschillen in België is in elk geval vereist.

Wat de mobiliteit uit armoede betreft, leggen beide soci-

ologen een belangrijke taak bij de overheid: “De kansen om uit de armoede te geraken, hangen af van het armoedebeleid en niet van het individu zelf,” aldus Raeymaec-

“ **Armoede is meer dan inkomen alleen.** ”

kers. Daarbij is een beleid louter gericht op activering niet genoeg. De resultaten tonen aan dat mensen ook ‘arm’ kunnen zijn op basis van hun gezinssituatie, los van het feit of ze een job hebben of niet.

De resultaten in een notendop

Het onderzoek van Dewilde en Raeymaeckers toonde aan dat armoede in de eerste plaats begrepen moet worden als een multiaspectueel fenomeen: er zijn verschillende domeinen waarop men arm kan zijn en elk van die domeinen vraagt een andere aanpak. Bovendien wees hun studie op het bestaan van risicogroepen – eenoudergezinnen in het bijzonder - die speciale aandacht van het beleid vereisen. Een belangrijke verdienste van het onderzoek is dat het een alternatief bood voor de klassieke methode die armoede op basis van het inkomen berekent en dat deze studie op die manier een (door het beleid) efficiëntere benadering van de armoedeproblematiek mogelijk maakt. ■

Het artikel zal eind december gepubliceerd worden in het Jaarboek van Armoede en Sociale Uitsluiting 2007. De congrespaper kan je opvragen bij de auteurs: peter.raeymaeckers@ua.ac.be of caroline.dewilde@ua.ac.be.

Peter Raeymaeckers: “Als men armoede op basis van het inkomen meet, gaat men uit van het bestaan van een homogene groep armen. Elke situatie van armoede is echter verschillend van mens tot mens, want het probleem kan zich manifesteren op uiteenlopende gebieden.”

EXTRA CATHEDRA

DIANA DE GRAEVE

Ze onderhoudt de studenten van de eerste bachelor PSW met 'Inleiding tot de algemene economie' en geeft nog een vijftal andere vakken aan de UA. Maar als zij mocht kiezen zou ze liever op de koffie gaan bij farao Hatjepsoet, of een lekkere pasta gaan eten in het Antwerpse Al Dente. Dames en heren: professor Diana De Graeve.

Welk boek zouden al uw studenten moeten lezen?

'Siddhartha' van Herman Hesse is een boek dat me aangesproken heeft. Boeiend geschreven en met een boodschap. Ik zou het zelf ook nog een keer terug moeten lezen.

Met welke persoon uit de wereldgeschiedenis had u graag eens een praatje gemaakt?

Ik wil wel eens op de koffie (of bij een ander brouwsel uit die tijd) bij Hatjepsoet (in Egypte rond 1500 v. Chr.). Ik zou willen weten hoe zij als eerste vrouwelijke Farao heeft kunnen standhouden in de mannenwereld van toen. Ze mag me meteen

ook een rondleiding geven tussen de bouwwerken die ze liet uitvoeren.

Wat is uw favoriete restaurant in Antwerpen?

Al Dente, op de Vlaamse Kaai. Ze serveren er lekkere Italiaanse pasta's, en in de zomer kan je buiten zitten.

Met welke muziek mag men u 's ochtends wakker maken en met welke muziek absoluut niet?

'Feel So Good' van Chuck Magione laat me toe zacht te ontwaken. Liedjes van Céline Dion kunnen ook. Hardcore, metal of techno, dat is niets voor mij. Zeker niet 's morgens, maar ook niet op een ander moment.

Wat was de laatste film die u in de bioscoop zag?

'A Beautiful Mind'. Dit is dus reeds enkele jaren geleden. De film vertelt het leven van nobelprijswinnaar economie John Nash die aan schizofrenie lijdt (en die trouwens vorig jaar een eredocoraat kreeg aan onze instelling). Ik ga haast nooit naar de film, maar ik voerde op dat moment een studie uit over de behandelingskosten van schizofreniepatiënten in België en ben naar de film gaan kijken omdat zoveel mensen me erover aanspraken. Ik vond hem trouwens wel erg mooi en aangrijpend (mijn zakdoek zat in mijn hand) en was achteraf blij dat ik gegaan was.

TEKST: VITO ADRAENSSENS & SAMUEL DE WILDE, FOTO'S: UA

PETER KRAVANJA

Professor Peter Kravanja behaalde zijn doctoraat in het domein van de Toegepaste Wiskunde maar blies zijn academische carrière daarna nieuw leven in door zich op filmanalyse te richten. Hij geeft enkele filmvakken aan de studenten Politieke en Sociale Wetenschappen van de UA en doceert tevens Filmwetenschap aan de Rijksuniversiteit Groningen.

Wat heeft u doen besluiten om de overstap van wiskunde naar filmonderzoek te maken?

De woeste onbevangenheid bij John Cassavetes ('Faces', 'Husbands', 'A Woman Under the Influence') of Jean Eustache ('La Maman et la Putain'), de onderhuidse spanning bij Ingmar Bergman ('Persona', 'Viskningar och rop'), de uitdijende, ongedwongen ademende tijd in het modernisme van Chantal Akerman ('Jeanne Dielman 23 Quai du Commerce 1080 Bruxelles') of Michelangelo Antonioni ('L'Avventura'), het intertextuele vuurwerk van beeld, geschreven woord, muziek, dialoog en lawaai bij Jean-Luc Godard ('Pierrot le fou', 'Le Mépris', 'Prénom Carmen'), de ongebreidelde,

knettergekke fantasiewereld van Federico Fellini ('Giulietta degli spiriti', 'E la nave va'), het menselijk gelaat zoals verbeeld in de films van Pier Paolo Pasolini ('Accatone', 'Teorema'), en zo kan ik nog wel een hele tijd verder gaan. Tijdens het afwerken van mijn proefschrift als ingenieur in de Toegepaste Wiskunde ging ik minstens 150 keer per jaar naar het Brussels Film-museum.

Welke boeken liggen u na aan het hart?

'A la recherche du temps perdu' van Marcel Proust is voor mij een onuitputtelijke bron van emoties en intellectuele inzichten. Ook waardeer ik T.S. Eliots 'Four Quartets', vier gedichten die voor mij de essentie van het leven verwoorden,

en 'Everybody's Autobiography' (Gertrud Stein). In het Nederlands 'Nader tot U' en 'Het Boek van Violet en Dood' (Gerard Reve) naast de venijnige campusromans van W.F. Hermans.

Van welke overleden muzikant had u graag een concert bijgewoond?

Glenn Gould, om hem de Sonate op. 1 van Alban Berg of pianosonates van Scriabin te horen vertolken.

Welke stripheld zou u graag willen zijn?

Geen. Striphelden bestaan immers slechts op papier en leven in twee dimensies.

Wat is uw favoriete restaurant in Antwerpen?

Ik eet zelden of nooit in Antwerpen. In Brussel kom ik graag in TAN.

Het kan verkeren

De Studententraad ijvert voor een betere verkeerssituatie rond de campussen

Alle antwoorden en opmerkingen werden door hen zorgvuldig verwerkt en uiteindelijk in een lijstje met 26 pijnpunten gegoten. Dit werd vervolgens afgegeven aan burgemeester en schepenen. De jongens van de studententraad benadrukten daarbij op een constructieve manier te willen bijdragen aan een aangename stadsomgeving en bovendien wensten ze ook expliciet rekening te houden met andere stedelingen en buurtbewoners.

Het leeuwendeel van hun suggesties bestaat dan ook uit kleinere en gemakkelijk uit te voeren werken. Hierbij gaat het vaak om een betere signalisatie: het schilderen van zebrapaden en oversteekplaatsen op het kruispunt van de Middelheimlaan met de Floraliënlaan en de Lin-

dendreef en aan de ingangen van de parkings van de universiteitscampus op de Groenenborgerlaan. Een andere suggestie is het beter aangeven van snelheidsbeperkingen (bijvoorbeeld op de Elisabethlaan, waar je maar vijftig kilometer per uur mag rijden) of het invoeren

Iedereen die ooit al fietsend de rol van levende verkeersdrempel heeft uitgeprobeerd, weet dat er nog werk aan de winkel is.

van een zone dertig, wat aan de universiteitspoorten op de Stadscampus geen overbodige luxe is. In de lijst vinden we ook de vraag terug om spiegels te plaatsen op het

Hobbelige voetpaden, gevaarlijke kruispunten en te smalle of ontbrekende fietspaden: het Antwerpse verkeer is een hindernissenparcours dat voor de nodige stress kan zorgen nog voor je 's ochtends de campus bereikt hebt. Zelfs Koning Auto heeft het bij wijlen moeilijk om zich van en naar de universiteitsgebouwen te begeven. Dat stelde ook onze Studententraad vast en in plaats van het bij foeteren te laten, gaven ze vorig academiejaar aan elke student de kans commentaar te leveren in een enquête.

TEKST: CISKA HOET
FOTO: SAMUEL DE WILDE

kruispunt van de Keizerstraat en de Jan Van Lierstraat zodat auto's en fietsers elkaar kunnen zien aankomen. Daarnaast wordt er ook uitdrukkelijk om meer fietsenstallingen gevraagd rond de Stadscampus en wordt er in het algemeen gepleit voor een betere zichtbaarheid van de signalisatie, maar ook voor bijvoorbeeld betere asfaltering zoals in de Vaderlandstraat in Wilrijk of in de omgeving van de Middelheimcampus.

Ten slotte formuleren ze nog enkele andere ideeën. Naar de Lijn toe doen ze bijvoorbeeld de suggestie om meer busverbindingen te creëren. Volgens de UA-student zou een rechtstreekse verbinding tussen Wommelgem, Wijnegem, Ranst en de stad bijvoorbeeld fijn

zijn en ook een rechtstreekse verbinding tussen noord en zuid moet men tot nu toe ontberen. *Last but not least* houdt onze student van groen, zeker in de Prinsstraat zouden wat bomen blijkbaar niet misstaan.

Toen ze met hun brief bij het schepencollege aanklopten, bleek het geen sinecure om te achterhalen bij welke schepen de brief nu het beste terecht zou moeten komen. Daarenboven vallen sommige pijnpunten zelfs niet onder de bevoegdheid van de Stad maar onder die van Vlaanderen en andere behoren dan weer toe aan de districten. Schepen Guy Lauwers (van de sp.a en bevoegd voor openbare werken, stads- en buurtonderhoud, patrimoniumonderhoud, binnengemeentelijke decentralisatie en leefmilieu) leek het meest voor de hand liggend. De brief was echter aan het hele schepen-

college gericht en Robert Voorhamme (ook van de sp.a en onder andere bevoegd voor onderwijs) besloot zich over zijn studenten te ontfermen. Twee weken geleden ging onze studentenraad hun brief dan ook officieel aan hem overhandigen.

Schepen Voorhamme bleek zeer opgezet met hun initiatief: "Normaal gezien moeten wij er ambtenaren op uitsturen om vaststellingen te doen wat betreft het verkeer en nu hebben jullie al het werk in hun plaats gedaan." lachtte hij, "Jullie zijn er zelfs sneller mee dan jullie professoren." Concrete beloftes kon hij niet maken, al gaf hij te kennen het dossier goed te willen opvolgen en alles nog eens door te geven aan schepenen Lauwers en Van Campenhout. "Veel hangt af van werken die al gepland zijn. We kunnen daar dan kijken of er met jullie opmerkingen rekening

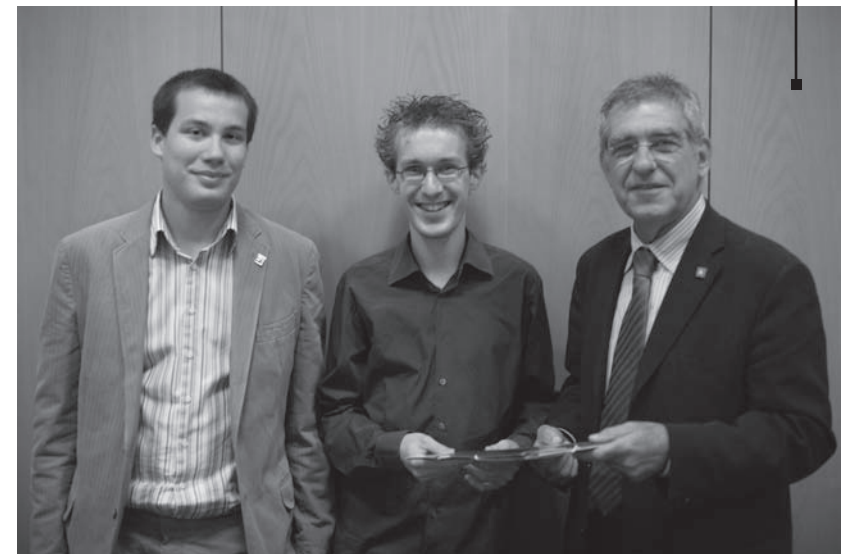
te houden valt. Er is bovendien ook regelmatig overleg met De Lijn en de verkeerspolitie dus we kunnen jullie voorstellen ook aan hen voorleggen." Voorhamme beloofde ook dat hij de studenten op de hoogte zou houden van de vorderingen "Via de studentenambtenaren zal alle informatie naar jullie worden teruggekoppeld." Maar tegelijkertijd wees hij op de moeilijkheden in het dossier. "Het is niet gemakkelijk om een goede verkeerssituatie te creëren in een oude binnenstad. De Stad heeft al erg haar best gedaan om voor verbetering te zorgen en er staan nog soortgelijke werken op het programma. In elk geval heeft alles wat met fietsen te maken heeft prioriteit. Meer fietsen zorgen namelijk voor een aangenamer en rustiger stadsverkeer."

Antwerpen heeft inderdaad al zichtbare inspanningen geleverd om genoeg ruimte te

creëren voor zwakke weggebruikers, weliswaar met wisselend succes. De nieuwe Leien zijn aangenaam maar iedereen die ooit al fietsend de rol van levende verkeersdrempel heeft uitprobeerde op de Turnhoutsebaan, weet dat er nog werk aan de winkel is. Ook de pas heraanlegde Rooseveltplaats bestaat uit een aaneenschakeling van verkeerskundige flaters. Een initiatief zoals dat van de Studentenraad is daarom lovenswaardig. Zonder te vervallen in zure ontevredenheid besloten ze hun schouders onder dit project te zetten en zo zelf mee te werken aan een betere verkeerssituatie voor de UA-student.

Tom Tytgat (links) en Joachim Ganseman (midden) van onze Studentenraad worden door Robert Voorhamme gefeliciteerd voor hun degelijke werk.

Roel Boons

Iedereen een stem

De studentenvertegenwoordiging spreekt

In het middelbaar kon een leerlingenraad al eens leuk zijn, maar je had er ongeveer evenveel te zeggen als Oliver Twist in zijn weeshuis. Nu de jaren van verstand ons echter hebben bereikt, zijn we niet meer tevreden met het uitbesteden van ons lot aan heren en dames in maat- en mantelpakjes. Daarom heeft de Universiteit Antwerpen twee organisaties – twee zijden van dezelfde, blinkende munt – waar studenten niet alleen hun zegje kunnen doen, maar nog gehoord worden ook: VUAS en de Studentenraad.

VUAS, of de Verenigde UA Studenten, is naar eigen zeggen 'de verenigende organisatie van alle studentenclubs in Antwerpen' (lees: van de UA) en bundelt de twee overkoepelende studentenverenigingen Unifac (Stadscampus) en ASK-Stuwer (buitencampussen). Ze zijn het aanspreekpunt van de UA student en zorgen voor een vlotte samenwerking tussen de verschillende campussen en clubs. De Studentenraad is een tikje stoffiger, maar zeker niet minder belangrijk. Vanop hun site: "VUAS houdt zich voornamelijk bezig met het studentenleven voor en na de lessen, met bier en vertier. Wij buigen ons hoofd vooral over het onderwijsbeleid van de UA en de vrijwaring van de rechten van de studenten tijdens de lessen en examens."

Roel Boons zit in zijn derde graad handelsingenieur aan de UA. Hij is niet enkel de woordvoerder van VUAS maar ook de voorzitter van Unifac. Hij had in oktober de handen vol met het organiseren van de Unifac openingstd. Toch kon hij even tijd maken om uitleg te geven over het reilen en zeilen binnen VUAS.

Uit wie bestaat VUAS?

ROEL BOONS Onze organisatie heeft zes leden, drie daarvan komen uit ASK-Stuwer, de andere drie uit Unifac. Deze zes leden worden binnen ASK-Stuwer en Unifac zelf benoemd maar zijn meestal de voorzitter, de vice-voorzitter en een extra lid van de respectieve clubs. Om te voorkomen dat er één van de twee campussen benadeeld zou worden, moet er bij alle beslissingen van VUAS een vijf zesde meerderheid zijn.

Wat doet VUAS zoal?

BOONS De activiteiten van VUAS zijn zeer breedgaand. Enerzijds zorgen we voor algemene dingen, zoals het informeren van de studenten over wat er zoal leeft op de UA. Dit verloopt onder andere via onze website en onze krantjes (de Unifac

Post en de Snelkrant). Verder coördineren we de samenwerking tussen de verschillende clubs en de verdeling van de subsidies. Anderzijds zijn wij ook hét aanspreekpunt voor de universiteit over studentenzaken. Dit kan gaan over heel uiteenlopende zaken, van het bemiddelen bij een conflict tot de aanwezigheid in de deontologische commissie.

Zijn er speciale activiteiten gepland voor volgend jaar?

BOONS Elk jaar liggen de accenten van onze activiteiten iets anders. Zo hebben we vorig jaar naar aanleiding van de federale verkiezingen een informatieweek gehouden waarbij iedere dag een andere politieke partij kwam spreken. Dit jaar zal vooral de rectorverkiezing centraal staan. Wij willen de studenten hierover goed informeren, want zoals velen niet weten hebben ook de studenten hierin ongeveer tien procent van de stemmen.

Met wie werken jullie zoal samen?

BOONS Wij werken nauw samen met de Studentenraad, vooral op organisatorisch vlak. Zo regelen wij jaarlijks de verkiezingen van alle studentenvertegenwoordigers. Samen met de Studentenraad zijn we momenteel ook bezig om de cursussen van Universitas op gerecycleerd papier te laten drukken. Verder werken we met de stad Antwerpen via het ASO (Algemeen Studenten Overleg). Tezamen verzorgen we elk jaar Studay en discussiëren we over allerlei dingen die de studenten aangaan, zoals een feestzaal

voor alle clubs in het Centraal Station of nieuwe reglementen rond wildplakken.

Tom Tytgat loopt al vier jaar rond op de UA als student Bio-ingenieurs Wetenschappen. Hij is al enkele jaren bezig met studentenvertegenwoordiging, maar hoopt volgend jaar de unif vaarwel te zeggen met een mooi diploma. Dit jaar is hij voor de tweede maal verkozen als voorzitter van de studentenraad, en op een zonovertogen grasveld geeft hij graag een woordje uitleg over de Studentenraad.

Wie zit er allemaal in de Studentenraad?

TOM TYTGAT In de eerste plaats wordt vanuit elke faculteit van onze universiteit één student afgevaardigd. Daarnaast zijn er drie vertegenwoordigers vanuit de Raad van Bestuur (waaronder Tytgat, FD), zeven vertegenwoordigers vanuit de onderwijsraad, één gecoöpteerd lid van de sociale raad en nog vijf vrij verkozenen, wat neerkomt op 23 leden.

Waar houdt de Studentenraad zich mee bezig?

TYTGAT Wij zijn voornamelijk een universiteitswaakhond. Het bewaken van de kwaliteit van het onderwijs, het naleven van het onderwijsreglement, dat soort dingen. Zo hebben we er vorig jaar mee voor gezorgd dat het zuiver creditsysteem niet over de hele universiteit werd ingevoerd (waarbij voor elk vak een tien

moet behaald worden om af te studeren en één negen dus voldoende is om je diploma niet te halen, FD). Verder moeten wij advies geven bij de beslissingen van de Sociale Raad, waardoor wij ook daarop controle kunnen uitoefenen. Vorig jaar hebben we tevens een oude nota over studiedruk en cursussen herwerkt en verbeterd naar hedendaagse normen en dan officieel aan de vice-rector Onderwijs overhandigd. Een aantal punten daarvan zijn reeds behandeld, maar we gaan ervoor zorgen dat de nota opnieuw op de agenda belandt en dat alle pijnpunten worden aangepakt.

Wat zijn de plannen voor volgend jaar?

TYTGAT Studiedruk wordt opnieuw een prioriteit. Dit was vorig jaar wat uit de boot gevallen, maar het blijft voor enkele richtingen toch nog een ernstig probleem. Ook gaan we een enquête organiseren over 'Engels als onderwijstaal'. De situatie in Vlaanderen kan niet naar die van Nederland verglijden – waar er veel meer in het Engels gedoceerd wordt – vanwege wettelijke bepalingen. Wij willen echter weten wat de studenten aan de UA er van denken, om af te tasten of er een vraag naar is, maar ook om het gevoel van studentenvertegenwoordiging wat op te krikken.

Wie betaalt jullie werking?

TYTGAT Wij hebben geen vast werkingsbudget, hoewel het wel mogelijk is om, bijvoorbeeld, een debat te organiseren met de hulp van de universiteit. In tegenstelling tot Gent en Leuven hebben wij echter geen mensen in dienst – alles gebeurt op vrijwillige basis – wat wel lastig kan zijn naar de buitenwereld toe. Wij kunnen immers geen continuïteit en dossieropvolging garanderen over verschillende academiejaren. ■

Tom Tytgat

TEKST: FOLKER DEBUSSCHER EN
SABETH SNIJDERS
FOTO'S: SAMUEL DE WILDE (L.) &
JONAS VINCKEN (R.)

Frappant TXT

Pikant concours voor alle txt-on-stage genres!

De Provincie Antwerpen lanceert i.s.m. Creatief Schrijven een gloednieuwe txt-on-stagewedstrijd voor jonge schrijvers: FrappantTXT.

Schrijf je teksten? Heb je ze al eens op een podium gebracht of wil je het uitproberen? Woon, werk of studeer je in de provincie Antwerpen EN ben je jonger dan 30 jaar? Zet dan nu de stap richting de pikante planken van de wedstrijd Frappant TXT.

Wij zijn op zoek naar teksten die op een podium oren verstomd doen staan.

Het thema is Pikant. Genre is vrij: al het taaltalent op een podium is geschikt: lyrische teksten, gesproken woordkunst, voordracht, poëzie, songteksten, woordperformance, rap en klinkende spreekteksten.

Schrijf je in vóór 30 november 2007: www.frappant.be/txt

Stuur tekst van maximaal 5 minuten gesproken tijd in.

Win een masterclass podiumtechnieken

De 50 geselecteerden krijgen een gratis masterclass 'podiumpresentatie' aangeboden. Zo leer je de knepen van het vak om vervolgens de planken van de voorrondes te overwinnen. De laureaten van de voorrondes krijgen bovendien een persoonlijke coaching naar de finale toe.

Hoofdprijzen voor de eerste 3:

Gewichtige geldbedragen geschonken door KBC: 1e 1000€ 2e 600€ 3e 400€

Optreden op De Nachten november 2008

Pikant etentje met je favoriete jurylid in een frappant restaurant, aangeboden door KBC

5 voorrondes: woensdagavonden 20 en 27 februari, 5, 12, 19 maart

Finale: woensdagavond 30 april 2008 in de Permeke bibliotheek

dwars zoekt MEDEWERKERS

wij geven uw passie voor journalistiek, layout of fotografie onderdak

Interesse? Mail ons op dwars@ua.ac.be of spring eens binnen op een van onze vergaderingen op woensdagavond om 20u in ons redactielokaal (Paardenmarkt 91, Antwerpen)

de **onderste** **steen** **boven**

Archeologie in Antwerpen

Tekst: Maureen Deurinck, foto's: Jef Leyskens

Zand, keien, wat zwerfafval en een leegte temidden van gebouwen is het eerste dat opvalt in de Bogaardestraat, een zijstraat van de Kammenstraat. De hekken die de leegte omringen nodigen ook niet uit om verder te kijken. En toch, voor de oplettende voorbijganger kan er zowaar een andere wereld open gaan. Een wereld van het verleden, want het gaat hier om een archeologische opgraving in het centrum van Antwerpen.

Het zal de duiven van de Bogaardestraat niet uit hun slaap houden, maar archeologen kunnen hun geluk niet op. Zij hebben immers de restanten van een huizenblok uit de zestiende eeuw kunnen blootleggen. De huizen werden eerder al afgebroken, maar de kelders ervan bleven bestaan en laten vandaag een doolhof van muren zien: rode bakstenen en zand bepalen het kleurbeeld. In één van de vroegere kelders (nu een rechthoekige ruimte zonder dak) is echter een witte betonnen muur te zien. Vreemd, want de mensen uit de zestiende eeuw kenden geen beton zoals dat nu gebruikt wordt. Ze konden mortel maken, een voorloper van het tegenwoordige beton, maar

dat ziet er niet hetzelfde uit. Het blijkt hier toch te gaan om modern beton, aangebracht in de twintigste eeuw op de ongeveer vierhonderdvijftig jaar oude muur. De kelders zijn wel in de zestiende eeuw gebouwd, maar hebben tot in de jaren 1970 dienst gedaan als opslagruimte. Moderne bewoners van de huizen boven de kelders hebben ermee gedaan wat ze wilden, bijvoorbeeld een laagje beton ertegen gezet.

Op de opgravingsite zijn verschillende putten te zien. In één daarvan vonden archeologen botten van een konijn, een vogel en visgraten. Dat wijst erop dat het in vroeger tijden waarschijnlijk een afvalput is geweest. Een andere plaats diende volgens de archeologen als beerput. Het is niet zo'n fris verhaal, maar wel interessant: door de inhoud van de oude beerput te onderzoeken kunnen deskundigen meer te weten komen over de eetgewoontes van de inwoners uit vorige eeuwen.

Naast een huizenblok is er ook een pottenbakkerij geweest, denkt de afdeling archeologie van Antwerpen. Die zou gesitueerd zijn in de Schoytestraat, die haaks ligt op de Bogaardestraat. In de zestiende eeuw trok de bloei van Antwerpen ambachtslieden aan en ontstond de productie van majolica, een soort luxe aardewerk. Deze kunstvorm komt oorspronkelijk uit de landen rond de Middellandse Zee en is te herkennen

aan het gebruik van veel verschillende kleuren.

Op een andere plaats in het centrum zijn ook restanten van vroeger leven gevonden. Zo kwamen er overblijfselen van een minderbroederklooster aan het licht naast de Academie voor Schone Kunsten in de Mutsaardstraat. Een rechthoekige site van ongeveer tien bij vijftien meter vol aarde spreekt niet direct tot de verbeelding; een graafmachine, veel lawaai en een handvol werkmannen wekken de indruk van een gewone bouwwerf. Niets is minder waar: archeologen stuitten hier op drinkbekers en glasscherven uit de zestiende eeuw en op oude muren van een vijftiende-eeuws klooster.

Een paar straten verder op het Falconplein en in de Falconrui - waarschijnlijk de oudste van de drie genoemde sites - zijn deze zomer ook vondsten gedaan. Onder het nog bijna stroperige asfalt en de nieuwe kasseien op het Falconplein bevinden zich funderingen en muren van een nonnenklooster. Dit liet de edelman Falco de Lampagne bouwen in de veertiende eeuw. Onderzoekers haalden hier onder andere sieraden, een haarspeld, glaswerk, drinkbekers, een raamkozijn met glas in lood en een beeldje van een madonna met kind boven. Opletten bij de volgende bouwwerf is dus de boodschap!

Voor elk wat wils

De nieuwe Masters

TEKST: KIM OVERLAET

FOTO: JEF LEYSSENS

In maart dit jaar maakte een trotse UA via een persbericht enkele nieuwe Masters bekend. Deze bieden de studenten veel meer keuze dan de vroegere licenties want elke faculteit heeft nu, aldus de UA, naast de Masters die in het verlengde van de Bachelors liggen, ook ruimere en minder voor de hand liggende keuzemogelijkheden. Een overzicht.

Faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen

In de Master *Farmaceutische Wetenschappen* kan je kiezen tussen de klassieke afstudeerrichting *Apotheker*, de Master in de *Farmaceutische Zorg* en een Master in *Geneesmiddelenontwikkeling* (met onder andere de afstudeerrichting *Biofarmaceutische Wetenschappen*). De Master in *Biochemie en Biotechnologie* stelt drie doelstellingen centraal: onderzoek, onderwijs en ondernemerschap. De cluster 'Ondernemerschap' bereidt studenten voor op een functie in een bedrijf of overheidsinstelling en wordt interfacultair georganiseerd. Dit betekent concreet dat de docenten uit verschillende faculteiten komen: uit de faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen, de faculteit Farmaceutische, Biomedische en Diergeneeskundige Wetenschappen, en de faculteit Wetenschappen. Gastdocenten uit de betrokken sectoren zullen de studenten dan weer wegwijs maken in de organisatie van - en communicatie in - een bedrijf. De Master *Biomedische Wetenschappen* heeft vijf mogelijke afstudeerrichtingen: *Klinisch Wetenschappelijk onderzoek*, *Tropische Biomedische Wetenschappen*, *Neuroscience*, *Moleculaire en Cellulaire Biomedische Wetenschappen* en *Biomedische Wetenschappen* met als opties *Onderzoek*, *Onderzoek en Onderwijs*, *Onderzoek en Ondernemerschap*.

Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen

Studenten kunnen hier kiezen tussen acht verschillende Masters, waarvan er vijf rechtstreeks aansluiten op de Bacheloropleidingen: de Master *Sociologie*; de Master *Sociaal-Economische Wetenschappen* in samenwerking met de faculteit TEW; de opleiding *Communicatiewetenschappen* die met *Strategische Communicatie* en *Mediacultuur* voor een Masterprogramma met twee afstudeerrichtingen opteert; de Master *Politieke Communicatie* die op de interactie tussen het publiek, de massamedia en de politiek focust en de Master *Internationale Politiek* die rond twee disciplines van de politieke wetenschappen is opgebouwd: internationale betrekkingen en Europese Unie Studies. Verbreding is mogelijk met de Master *Filmstudies en Visuele Cultuur*, die uniek is in het Vlaamse onderwijslandschap; de Master *Sociaal Werk*, in samenwerking met twee hogescholen van onze associatie en de eenjarige Master in de *Milieuwetenschap*, die milieugenerationalisten opleidt.

Faculteit Rechten

Uit de domeinen van het burgerlijk recht, het fiscaal recht, internationaal en Europees recht, ondernemingsrecht en publiek recht, rechtshandhaving en sociaal recht, kan de student zelf een opleidingspakket samenstellen. Een algemene of meer gespecialiseerde opleiding is daarbij uiteraard mogelijk. Uniek in Vlaanderen is de stage die samen met een thesis de meesterproef vormt. De student kiest zelf de sector waarvan hij de werksfeer wil proeven en heeft daarbij de keuze uit de advocatuur, het parket of de magistratuur, maar ook uit adviserende of leidinggevende functies in de bedrijfswereld, bij de overheid, bij internationale organisaties, de sociale sector of de non-profitsector.

Faculteit Letteren en Wijsbegeerte

Als vanouds sluiten de Masters *Geschiedenis*, *Wijsbegeerte* en *Taal- en Letterkunde* rechtstreeks aan op de betrokken Bachelors, met voor die laatste Duits, Engels, Frans, Italiaans, Nederlands of Spaans als mogelijke afstudeerrichtingen. In de meer specifieke wetenschapsdomeinen heb je vanaf nu echter ook de keuze tussen drie nieuwe, en als we de UA geloven zelfs vérnieuwende Masters: *Literatuur van de Moderniteit*, *Taalkunde* en *Theater- en Filmwetenschap*. Verder biedt de faculteit Letteren en Wijsbegeerte in samenwerking met de faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen de interfacultaire *Master Meertalige Professionele Communicatie* aan.

Faculteit Toegepaste Economische Wetenschappen

De Universiteit Antwerpen is met de nieuwe Master in *Economic Policy* de eerste Vlaamse universiteit die een volledig Engelstalige initiële Masteropleiding in de Economie aanbiedt. Engelstalig, want deze opleiding wil een antwoord zijn op de tendens tot internationalisering en de toenemende mobiliteit van studenten uit binnen- en buitenland die daarmee gepaard gaat. Doel van deze Master is het kunnen analyseren en vormgeven van het economische beleid van ondernemingen en overheden in een internationaliserende samenleving. Ook de Masters *Cultuurmanagement* en *Organisatiebeleid* zijn nieuw. Die laatste werd specifiek ingericht voor studenten die na een schakelprogramma nog een academische opleiding in management en communicatie van profit – en non-profitinstellingen beogen. Daarnaast zal de Master *Handelsingenieur* de technologische vorming vanaf nu combineren met een traject bedrijfskunde of economisch beleid om de brugfunctie van de handelsingenieur in het sociaaleconomisch leven uit te breiden. De traditionele masteropleidingen in de faculteit TEW blijven *Economie*, *Bedrijfskunde* en *Handelsingenieur*.

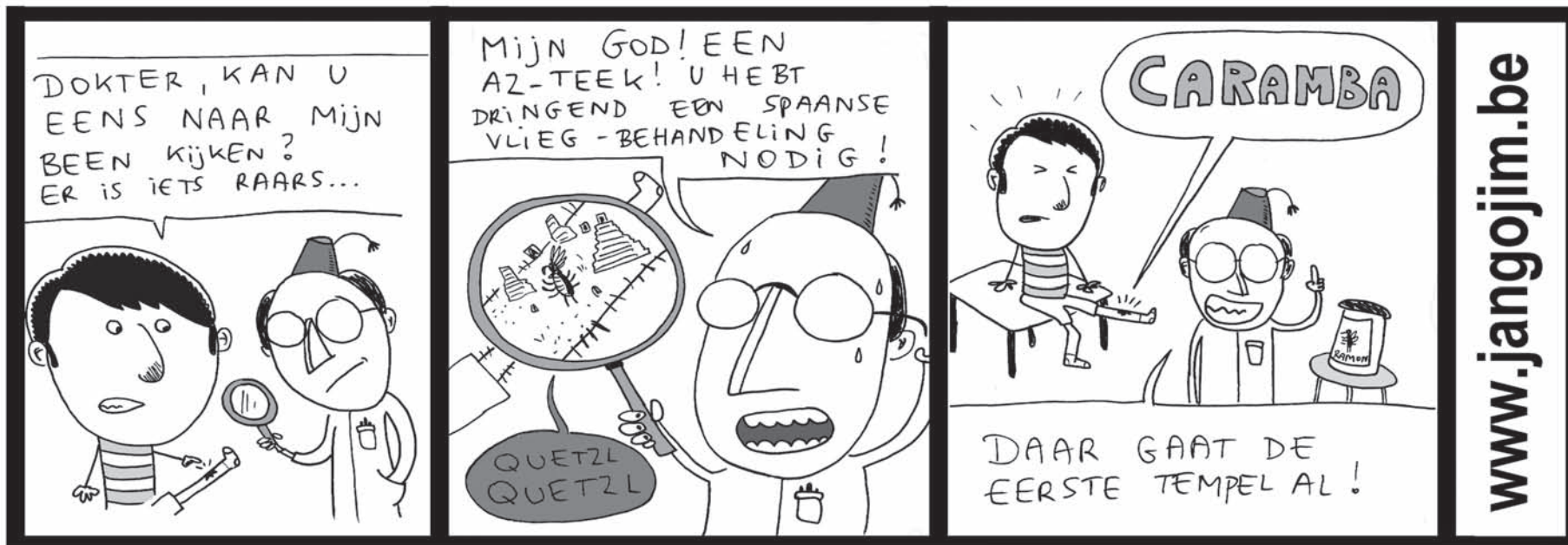
Faculteit Geneeskunde

Aangezien de studie Geneeskunde over minimaal zeven jaar loopt, zijn er dit jaar voor deze opleiding nog geen Masters te kiezen. Wel was er op de Masterbeurs van 14 maart al een infosessie over de Master *Verpleeg- en Vroedkunde*, die de academische scholing van Bachelors in de Verpleegkunde of Vroedkunde voor ogen heeft.

Faculteit Wetenschappen

Naast een afstudeerrichting, kunnen alle studenten Wetenschappen tussen drie beroepsopties kiezen: Onderwijs (lerarenopleiding), Onderzoek (voorbereiding op een doctoraat) of Ondernemerschap (een voorbereiding op het bedrijfsleven). De Master *Fysica* kent vanaf nu – naast Subatomaire Fysica – een aantal nieuwe specialisatiemodules: Nanofysica en Vastestoffysica, Medische Fysica en Moleculaire Biofysica. De drie afstudeerrichtingen van de Master in de *Biologie* weerspiegelen de pijlers van het onderzoek van het departement: Cel- en Systeembioogie, Evolutie- en Gedragsbiologie, Ecologie en Milieu. In de Master *Chemie* wordt er samengewerkt met verschillende chemische bedrijven en komt de industriële chemie uitgebreid aan bod. De Master in de *Informatica* kent dan weer specialisaties in wetenschappelijke toepassingen met Computationale Informatica en in de basisaspecten van de informatica: computernetwerken en gedistribueerde systemen, databases, software engineering. In de Master *Wiskunde* kan je voor de specialisatie fundamentele wiskunde of de specialisaties financiële wiskunde en didactiek van de wiskunde kiezen. Verder coördineert het Interfacultair Instituut voor Milieukunde de opleiding Master in de *Milieuwetenschap*, die openstaat voor bachelors (en masters) van verschillende studiedomeinen. ■

bron: 'Voor het eerst een master kiezen', 08/03'07

De dagen worden korter en de blaadjes dwarren van de bomen. Alsof dat nog niet genoeg stof doet opwaaien volgt hier weer een bloemlezing van de gekke gebeurtenissen in onze nog gekkere wereld.

Nooit werd op het *Oktoberfest* in München zoveel bier gedronken als dit jaar. Het record werd gevestigd op 6,7 miljoen liter, oftewel een half miljoen meer dan vorig jaar. Tezeldertijd in het nieuws: één op de tien mannelijke Antwerpse studenten vertoont

duidelijke tekenen van alcoholmisbruik. Zien jullie ook een verband? Wiens adres geven we zodat München ons een thank you-kaartje kan sturen?

Als een asteroïde op weg is naar de aarde en je hebt slechts een uur te leven, wat zou jij dan doen? Volgens een Britse enquête zou 54 procent proberen bij hun geliefde te zijn en 13 procent zou rustig gaan zitten met een glas champagne in de hand. Gaat er dan niemand snel even doorspoelen naar het einde van 'Deep Impact' om te zien hoe zo'n ramp daar overleefd werd?

In Australië liet een kunstenaar zich een derde oor aannaaien op zijn linkerarm en in Marseille raakte een Française zo gepassioneerd bij het zien van een schilderij dat ze het 1,4 miljoen euro dure doek kuste (lees: beschadigde) met rode lipstick. Als je erover nadenkt was die Van Gogh eigenlijk nog de gekste niet.

Ben je op vakantie naar de VS geweest en ben je daar je hersens vergeten? Geef dan de politie van Richmond een belletje want zij vonden zopas een paar breinen, netjes opgeborgen in een zak naast een appartementenblok. De lokale autoriteiten zijn te

bereiken op (804) 646-6842.

Voor onze studenten TEW: op een website van New York ging een 25-jarige vrouw die zichzelf als "spectaculaire knap" omschreef op zoek naar een man die minstens een half miljoen dollar per jaar verdient. Een mysterieuze bankier antwoordde dat hij aan het plaatje voldeed, maar dat ze een rotslechte deal aanbood. Zijn vermogen zou namelijk met de jaren toenemen terwijl haar knappe uiterlijk met de jaren zou afnemen. Hij bood echter wél aan om haar te huren. Zeg wat je wil, maar kan je hem ongelijk geven?

WIM COREYNEN

YANNICK DEKEUKELAERE

Wie in november niet schittert, viert oudejaar verbitterd

November belooft een moeilijke maand te worden. De culturele agenda verwacht u namelijk op vele plaatsen tegelijkertijd. Laat dat vooral geen excuus zijn en stijg, tussen de vallende bladeren, boven uzelf uit. Enjoy the show!

Heel de maand door in deSingel: Hitchcock & Pauhof (voor al wie van zowel film als architectuur houdt: maak hier kennis met de ingenieuze decors van de meester van de suspense. Gratis)

1-3/11 Monty: de Roovers, 'Joe's Ark' (wachtend op het einde der tijden stelt Joe zich enkele fundamentele vragen, naar een tekst van Dennis Potter)

3/11 Roma: BLING BLING

9/11 Roma: Flip Kowlier en Tom Pintens (dubbelconcert van de songsmeden, herlees onze interviews met

Flip Kowlier en Tom Pintens op www.dwars.ua.ac.be)

9-10/11 Rataplan: Union Suspecte, 'We People' (dit heterogene gezelschap scheerde reeds hoge toppen met 'De leeuw van Vlaanderen' en 'Onze Lieve Vrouw van Vlaanderen')

10/11 Zuiderpershuis: Nass El Ghiwane (de 'Rolling Stones van Afrika' volgens Martin Scorsese, documentaire en optreden van de Marokkaanse groep)

14 en 16/11 Lotto Arena: Bloc Party en The Kaiser Chiefs (de jongste jaren worden we nog eens overspoeld door zo'n goede, oude British Invasion, de exponenten van deze golf passeren vandaag in Antwerpen)

14-17/11 Bourla: Wayne Traub, 'N.Q.Z.C.' (het slotstuk van Traubs Arkiologie-project: eigenninnig, poly-

foon en vernieuwend theater)

16/11 Petrol: Black Uhuru en The Abyssinians (legendarische reggae, from the roots to the Grammy's)

21/11 Film: Ridley Scott, 'American Gangster' (omwille van de titel, de setting - Harlem in de seventies - en de cast: Denzel Washington, Russell Crowe, RZA); Francis Ford Coppola, 'Youth without Youth' (omdat het Coppola's eerste film is sinds 'The Rainmaker' uit 1997 en omdat u een mysterieuze liefdesgeschiedenis gezellig met uw lief kan gaan zien)

22/11 Trix: Minus The Bear (catchy indierock die het ontdekken waard is)

30/11 Arenbergschouwburg: Behoud de begeerte - Geletterde Mensen, Dimitri Verhulst (treed binnen in het universum van de jonge god der Vlaamse letteren)

BLING BLING

Hiphoppers dragen diamanten. Dat stelde het Diamantmuseum vast en het organiseerde meteen een tentoonstelling (tot 31 december) omtrent de hiphopcultuur en de 'bling bling' die als statussymbool wordt gedragen. De Roma neemt ons nog wat dieper mee in de wereld waar beats, breakdance en freestyle, maar ook misdaad, drugs, gangs en andere show-off de plak zwaaien. Op 3 november rappen Jerboa en zijn flow u plat. VK TekNar voegt beeld bij het woord. Later deze maand

worden vier documentaires getoond: 'Bellek' gaat over Marokkaanse hiphop in de medina. 'Dutchtouch' volgt het wereldje in Amsterdam, Rotterdam en helemaal terug naar de New Yorkse bakermat. 'Tsotsi' is het Oscar-winnende verhaal van een diefje uit Zuid-Afrika dat door omstandigheden voor een baby moet zorgen. In 'Rize' ten slotte maken we kennis met *krumping*, een knotsgekke dansstijl die vanuit the hood - South Central LA - de wereld veroverd.

Modemuseum
www.momu.be

Zuiderpershuis
www.zuiderpershuis.be

TRIX
www.trixonline.be

deSingel
www.desingel.be

Monty
www.monty.be

Toneelhuis
www.toneelhuis.be

KMSKA
www.kmska.be

Muhka
www.muhka.be

FotoMuseum
www.fotomuseum.be

Arenbergschouwburg
www.arenbergschouwburg.be

AMUZ
www.amuz.be

Scheldapen
www.scheldapen.be

Hof Ter Lo
www.ccluchtbal.org

Petrol
www.petrolclub.be

Buster
www.busterpodium.be

CCBe
www.ccbe.be

De Roma
www.deroma.be

De Kern
www.antwerpen.be/dekern

Vleeshuis
www.museumvleeshuis.be

Ratapla,
www.rataplanvzw.be

Hans Peter Janssens in **LONDEN**

TEKST EN FOTO'S: WIM COREYNEN

FOTO UITERST LINKS: CAMERON MACKINTOSH

Hij was Dracula, The Phantom of the Opera, Valjean (zowel in Antwerpen als in Londen), Jekyll én Hyde, maar nog steeds heeft deze man geen last van identiteitsstoornissen. Momenteel staat Hans Peter Janssens stevig in zijn schoenen als de slechterik Javert uit 'Les Misérables' in het Londense Queen's Theatre, nadat hij daar jaren eerder het record vestigde als langst spelende Jean "the good guy" Valjean.

Acht voorstellingen per week, wat een tempo. Kan je je nog inleven in Javert of wordt het een sleur?

HANS PETER JANSSENS Hier is dat tempo doodnormaal. Mocht er sleur op komen, dan zou ik er mee moeten stoppen. Ik probeer alles zoveel mogelijk voor de eerste keer te beleven. Acteren is reageren op en luisteren naar wat een ander zegt. Als je iets zingt of zegt, is het niet alleen de bedoeling dat je zingt alsof het de eerste keer is dat je de woorden uit, maar ook alsof het de eerste keer is dat je die woorden hoort. Het wordt pas een sleur als je geen inspanning meer doet om je in te leven. Als ik merk dat iets gebeurt is zonder dat ik het zelf volledig besepte, dan zit ik erg verveeld met mezelf.

Ben je nog zenuwachtig voor een optreden?

JANSSENS Zenuwachtig niet. Ik voel wel de adrenaline, die geeft je de nodige energie om zo'n voorstelling te doen. Als de muziek begint is dat voor mij gewoon een klik. Er kunnen alleen zenuwen

bij te pas komen als er speciale voorstellingen zijn waarbij er bepaalde mensen in de zaal zitten.

Wie bijvoorbeeld?

JANSSENS Vorig jaar vierden we de 21ste verjaardag van de productie en vorige maand de 9000ste voorstelling. Dan weet je dat Mackintosh (*de producer, WC*) of mensen van de oorspronkelijke cast in de zaal zitten en dat geeft een extra kick. Echt zenuwachtig ben ik gelukkig niet. Er zijn mensen die verkrampen, maar dat wil nog niet zeggen dat je minder goed bent. Iemand als Judi Dench is het prototype van *stage fright* en hoe ouder ze wordt, hoe erger blijktbaar. Ik heb haar bezig gezien, ze vergaat altijd van de zenuwen. Je moet haar echt het podium opduwen.

Javert vs. Valjean

'Les Misérables' gaat over Valjean, een man die na negentien jaar gevangenisstraf weer een leven tracht op te bouwen, en politiecom-

misaris Javert die hem blijft achtervolgen. Op de achtergrond speelt zich de Franse Revolutie af. Javert is als tegenpool van Valjean dus de slechterik in 'Les Misérables'. Beschouw je hem zelf ook zo?

JANSSENS Javert is gewoon iemand die heel gedisciplineerd gelooft in de wet. Dat maakt van hem geen slechterik, misschien hooguit een beroepsidiot (*lacht*). Door zijn principes pleegt hij uiteindelijk zelfmoord; hij kan nu eenmaal niet leven in de wereld van iemand die een beetje het tegendeel bewijst. Javert kan die stap niet zetten terwijl Valjean die stap wel gezet heeft.

Welke rol speel je het liefst van de twee?

JANSSENS Dat hangt af van mijn gemoedstoestand. Ik heb mij altijd goed gevoeld in donkere karakters als Javert en the Phantom, maar Valjean heb ik ook heel graag gespeeld. Ik zou misschien wel nog eens 'Bring Him Home' van Valjean willen zingen, maar ik voel me prima als Javert omdat die rol goed in mijn stem zit.

Javert staat niet zo vaak op de planken als Valjean. Wat doe je tijdens de momenten dat je niet op het podium staat?

JANSSENS Een *boek* lezen in mijn kleedkamer of zoiets (*lacht*).

Je zit niet in de coulissen mee te volgen?

JANSSENS Mocht ik dat elke dag doen dan zou ik toch emotioneel diep in de put zitten. De intercom (*kijkt naar een geluidsbox aan het plafond, WC*) zet ik nooit af, dan kan ik op mijn gemak even iets lezen, een koffietje drinken of een babbeltje doen. Ik vind het sowieso altijd belangrijk om te weten waar we zitten.

Als het kriebelt moet je zingen

Het ritme van een musicalartiest is helemaal anders. Hoe ziet jouw gemiddelde dag eruit?

JANSSENS Doordat je 's avonds werkt, moet je tegen acht uur op het hoogtepunt van je energie staan en daarom moet je alles een beetje verleggen. Ik ga niet vóór drie uur slapen en sta dan ook gemiddeld rond elf uur op. Zingen is eigenlijk een heel fysieke bezigheid. Ik zeg niet dat het een sport is, maar het scheelt niet veel. Na zo'n voorstelling kan je trouwens niet direct slapen omdat je de adrenaline hebt opgebouwd. Ik ken niemand die dan meteen in zijn bed kan kruipen. Pas op, ik heb altijd liever 's nachts geleefd, dan word ik pas goed wakker.

Je bent 45 jaar geworden. Gaan er nu deuren open doordat je stem verandert of moet je beginnen opletten?

JANSSENS Ja, dat begint te tellen (*lacht*). Als bariton zit ik nu eigenlijk in mijn kracht dus ik moet zeker niet oppassen. Er zijn zelfs dingen die ik - gelukkig - nog niet kan omdat ik er te jong voor ben, maar dat is dan meer in de klassieke wereld. In de musical heb je wel sneller gedaan want er zijn meer rollen voor jongere

gasten en meisjes. De interessante rollen komen pas wanneer je ouder bent.

Zijn er idolen waar je naar opkijkt of die je eens graag zou ontmoeten?

JANSSENS Neen, ik heb dat nooit gehad (*lacht*). Ik was niet iemand die in zijn jeugd posters op zijn muur had hangen van die of die persoon. Je vindt natuurlijk wel bepaalde dingen goed en moest bij manier van spreken Domingo naar onze show komen kijken, zou ik er wel een *klap* mee willen doen.

Heb je nog bepaalde dromen ?

JANSSENS Ik moet zeggen dat ik eigenlijk redelijk goed zit waar ik ben (*lacht*). Wat mij betreft is de West End samen met Broadway de top. De West End heeft voor mij zelfs meer betekenis. Er zijn veel mensen die zeggen dat ze naar Broadway willen, maar ik denk niet dat ik graag in New York zou wonen. Voor mij is dat geen betrachting. Ik zou misschien wel graag eens een creatie op West End willen kunnen maken. Ik denk dat iedereen in ons vak dat heeft. Maar

het maakt eigenlijk niet uit waar; een nieuwe productie helpen opstarten en daar creatieve inbreng in hebben is ons doel. En mocht dat hier op de West End kunnen met een serieuze rol, dat zou het mannetje wel zijn. ■

CPGA
CENTRUM PIETER GILLIS

'Welke universiteit willen wij?'

Studiedag voor academici, hogeschooldocenten en studenten die kritisch en constructief willen nadenken over de toekomst van academisch onderwijs, onderzoek en dienstverlening, georganiseerd door het Centrum Pieter Gillis en het Departement Wetenschappelijke en Maatschappelijke Dienstverlening

Datum:

27 november 2007 (9u30 - 16u15)

Locatie:

lokaal T148 (Campus Groenenborger)

Meer informatie en on line inschrijven op
www.ua.ac.be/pietergillis

English? Yes, maar met mate!

De vraag of er in het Engels mag worden gedoceerd aan Vlaamse universiteiten is wat mij betreft geen politieke of zelfs ideologische, maar een praktische dan wel logische. Vlaanderen heeft zich ingeschreven in het Bologna-akkoord en de kern daarvan is internationale mobiliteit. Deze is onmogelijk zonder een zekere taalflexibiliteit.

Tegenover de schromelijk overdreven “taalbarrière” staan belangrijke voordelen: slechts door Engelstalige vakken(pakketten) aan te bieden kunnen universiteiten sterke partners voor uitwisselingsprojecten vinden, met name in Groot-Brittannië en de VS. Al gaat een kleine groep UA-studenten op uitwisseling, de thuisblijvers profiteren ook. Engelstalige vakken leiden namelijk tot “internationalisering thuis”: Vlaamse studenten kunnen hier wennen aan een Engelstalige onderwijsomgeving – waardoor ze hopelijk meer zullen kiezen voor een vervolgopleiding in het buitenland – en daarbij profiteren van de actieve input van studenten uit andere landen en culturen. Tot slot maken Engelstalige vakken het mogelijk om buitenlandse docenten aan te werven, wat de kwaliteit van het onderwijs en onderzoek soms sterk doet stijgen.

Betekent dit dat we toemoeten naar “Nederlandse toestanden” waarin de meerderheid van het universitair onderwijs Engelstalig is? Nee! Ik vind dat een land een basisopleiding in haar eigen taal moet aanbieden. Concreet betekent dit voor mij dat je

de opleidingen tot en met de BA in het Nederlands moet kunnen volgen, en daarbinnen een beperkt vakkenpakket in het Engels mag worden aangeboden.

Wat niet meer tot de basisopleiding hoort, moet minder strikt geregulariseerd worden. De vrijheid van instructietaal is essentieel voor het overleven in een steeds dynamischere (onderwijs)wereld. Want als de Vlaamse studenten ooit echt mobiel worden, en de Vlaamse overheid rigide blijft vasthouden aan haar huidige bekrompen taalpolitiek (dit geldt overigens ook voor de UA zelf), dan zullen de Masterprogramma's snel gereduceerd worden tot kleine, matige en sterk homogene schoolklasjes.

Cas Mudde is hoofddocent aan het Departement Politieke Wetenschappen van de Universiteit Antwerpen.

Engels als voertaal aan onze universiteiten?

Het aandeel van het Engels aan universiteiten groeit aanzienlijk, meer in de Master- dan in de Bachelorcyclus en meer in Nederland dan in Vlaanderen. Het Vlaamse decreet staat toe dat tien procent van de Bachelorcolleges in een andere taal wordt gegeven, op voorwaarde dat de student desgewenst in het Nederlands examen kan afleggen. Voor de Masters geeft het decreet geen percentage op. De Universiteit Antwerpen wijdt in haar Gedragscode een uitvoerige passage aan het belang van het Nederlands, al pleiten sommigen voor meer internationalisering.

Eigen ^{eerst} gelijk

Diversiteit niet ten koste van het Nederlands

Aangezien de Commissie zelf nog geen standpunt heeft ingenomen over de resultaten van het recente onderzoek, uitgevoerd in opdracht van het CVN, kan ik enkel mijn persoonlijke mening geven. In mijn ogen is de waargenomen groei van het Engels (vooral in Nederland) alarme-rend.

Ik ben voor het behoud van het Nederlands als volwaardige taal, dit wil zeggen een taal die wordt gebruikt in alle domeinen van de samenleving en van het menselijke handelen, dus ook in de wetenschapsbeoefening en het onderwijs op elk niveau. Anders verliest het Nederlands aan status, wat slecht is voor haar ontplooiingskansen en dus slecht voor de diversiteit.

We gaan ervan uit – en alle beleids- en opiniemakers doen dat blijkbaar – dat verscheidenheid, “diversiteit” is het hippe woord, een rijkdom is. Helaas lijken sommigen te vinden dat die diversiteit enkel belangrijk is als het om andere talen en culturen gaat, niet om de onze. Vlaanderen heeft altijd al moeten vechten voor de positie van het Nederlands in het maatschappelijke leven. Dit in tegenstelling tot Nederland, waar - mede door een traditie van internationaal gericht zijn - het Nederlands sneller terrein verliest dan bij ons.

Dat betekent nog niet dat wij dezelfde weg moeten inslaan.

Ik heb er geen enkel probleem mee dat in de Master na Master volop Engels wordt gebruikt. In de Bachelors en Masters echter moet het Nederlands de eerste taal blijven. Uitzonderingen kunnen gastcolleges van buitenlandse professoren zijn of bepaalde specifieke colleges die studenten internationaal oriënteren. Wel moeten alle cursussen in het Nederlands beschikbaar zijn.

Begrijp me niet verkeerd: ik ben een groot voorstander van internationalisering en van het Engels als lingua franca. Maar daarom hoef je de moedertaal niet los te laten.

Wilfried Vandaele is algemeen secretaris van het Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland (CVN).

Contra: Wilfried Vandaele

< advertentie >

Amahoro!

Oftewel ‘vrede’ in het Kinya’ruanda. Amahoro is het solidariteitskoor van de UA. Reeds 14 jaar zingen wij liederen van alle uithoeken van de wereld. Gaande van Afrikaanse ritmes tot Oost-Europese gezangen, van Polynesische klanken tot Zuid-Amerikaanse liederen, Amahoro zingt de wereld. En over de wereld, de leuke en ook minder leuke kanten ervan. De term ‘solidariteit’ dragen we omdat we met onze liederen de universele boodschap van verbondenheid uitdrukken. Wij willen een stem geven aan diegenen die soms niet gehoord worden.

Enthousiaste zangers en muzikanten zijn nog steeds welkom. Kunnen zingen is niet nodig, graag zingen en verbondenheid willen tonen met de wereld hier en ginder strekt tot aanbeveling.

Repetities vinden steeds plaats op donderdag, in de Prinsstraat 32 (Stadscampus) in Antwerpen, en dit vanaf 27 september. Om 18u eten we samen met wie wil, om 19u begint de repetitie, en aansluitend is er een gezellige bartime voor wie nog wat wil napraten.

Hopelijk tot dan!

Voor meer info: www.amahoro.be of Rafaël Theunis: 0494/98 27 61
of Evelien Smits: 0486/17 50 99

De nar maar niet de dorpsgek

Kunstenaars verplichten om geëngageerde kunst te maken vindt hij onzin. Toch kan Tom Lanoye het zelf niet laten. Hoewel hij een tijd geleden nog zei dat hij zou stoppen met het schrijven van columns tot Philip de Winter burgemeester van Antwerpen werd, nam hij de draad snel weer op. Nu heeft hij zelfs een bundeling van zijn essays uitgebracht onder de titel 'Schermutseling'.

TOM LANOYE Heb ik ooit gezegd dat ik zou ophouden met het schrijven van columns? Ach, dit is een bundel essays, en dat is natuurlijk niet hetzelfde als columns. Als je deze bundel vergeelijkt met de voorgaande zie je grote verschillen. Ik ben nu wat ouder, een wat loggere mens-machine die kiest voor de lange afstand in plaats van de korte. Ik heb ook meer kennis en inzicht verzameld en het aandeel cabaret is verminderd. Dat gebeurde allemaal doelbewust. Ik wilde langere stukken schrijven die eigenlijk al niet meer in een blad zoals Humo thuishoren. Teksten die echt *urbi et orbi* zijn, die gaan over het grotere geheel, over de wereld en de geschiedenis, maar tegelijk ook over Antwerpen. In sommige van de opgenomen essays zit nog nauwelijks polemiekt, ze zijn veeleer een beschouwing.

Was dat ook het belangrijkste criterium bij het selecteren van de teksten?

LANOYE In eerste instantie verwijder je natuurlijk de stukken die je je zelfs niet meer herinnert of waar je je achteraf voor schaamt. Bij dit soort werk heb je nu eenmaal deadlines die je moet halen en dan kan je al eens een mindere dag hebben.

Verder heb ik de columns die te anekdotisch waren eruit gelaten. De stukken die het wel gehaald hebben, gaan over de grote exemplarische zaken. Deze kunnen ook met een directe aanleiding geschreven zijn, maar er komen dingen ter sprake die alge-

mener gelden; zoals de speech bij het nieuwe boek van Arnon Grunberg. Dat stuk is groter dan die presentatie en zelfs groter dan dat ene boek: er worden dingen gezegd over de literatuur, over het boek en over het moralisme en of dat al dan niet onvermijdelijk is. Of neem nu de speech over het hoofddoekreglement in Antwerpen. Mijn essay gaat niet zozeer over de tekst zelf. In dat reglement zie je echter de gêne van een gemeenschap, een stad, een volk dat in de spiegel kijkt en niet wil erkennen dat racisme iets heel banaals geworden is.

Dit boek is dus meer dan een verzameling van uw ouder werk.

LANOYE De opgenomen stukken zijn grondig bewerkt. Een stuk zoals dat verschijnt in Humo of De Standaard is op dat moment heel valabel, maar om het op te nemen in een boek moet je dingen schrappen, moet je knippen en herschrijven om niet in herhaling te vallen. Bovendien zijn er fouten die je moet herstellen. In een journalistiek stuk is dat gemakkelijker: als je iemand iets ten onrechte in de schoenen hebt geschoven, moet je in een volgende column je excuses aanbieden. Dat is niet leuk maar ook niet vreselijk. In een boek is zoiets moeilijker. Onvergeeflijk, bijna.

Vindt u het spijtig dat weinig andere columnisten hun werk op deze manier bundelen?

LANOYE Ik vind dat jammer. Enerzijds omdat ik dit soort werk inhoudelijk even belangrijk vind als een roman zoals 'Het derde huwelijk' of een toneelstuk zoals 'Mefisto forever'. Het is een andere manier van lezen. Het is man en paard noemen, iets dat je niet in een toneelstuk zou doen.

Anderzijds is het een literair genre dat in Vlaanderen weinig beoefend wordt. In Nederland heb je door het cabaret een veel grotere traditie van columns die echte essays worden. We zijn onze achterstand aan het inlopen, hoor. Maar het blijft een spijtige zaak wanneer mensen als Tom Naegels, die ik een erg goede jonge columnist vind, hun werk niet willen bundelen. Ik geef hem daarvoor trouwens wel eens onder zijn voeten.

U schrijft in het boek: 'Het zijn barre tijden voor nuances.' Is de paradox dat u polemische stukken moet schrijven om een genuanceerd debat op gang te brengen, niet frustrerend?

LANOYE Nee, helemaal niet. Daarvoor hou ik te veel van het gevecht. Het boek heet niet toevallig 'Schermutseling'. Je moet niet zo voorzichtig zijn dat je géén oordelen meer velt, dat je alles kapot nuanceert. Er is echter een verschil tussen een column en een maatschappelijk debat. De politieke discussies beginnen tegenwoordig meer en meer op columns te lijken, waarbij men naar zoveel mogelijk controversie zoekt in plaats van naar compromissen. Dat is een probleem, en niet enkel als stielbederf voor iemand zoals mij. De rol van de nar is belangrijk, maar ze moet door de nar zelf gespeeld worden. Niet door de politici.

Woord en daad

Toch vindt u dat er grenzen aan de polemiek moeten zijn. U heeft het over 'de haat en de oorlogspropaganda die deze dagen moet doorgaan voor vrije meningsuiting.'

LANOYE Men verwacht tegenwoordig vrije meningsuiting met het récht op vrije meningsuiting. Hoewel het recht op vrije meningsuiting een basisprincipe van de democratische samenleving is, mag men niet ontkennen dat woorden wapens kunnen zijn. Merkwaardig genoeg lijkt iedereen dat onmiddellijk te begrijpen wanneer een radicale imam in de moskee staat te roepen dat koranteksten letterlijk genomen moeten worden.

Wanneer het daarbuiten gebeurt, moeten we dan denken: 'Het is maar de dorpsgek'? De nar wil ik wel spelen, maar de dorpsgek ben ik niet. Ik hou te veel van woorden en ik ken de desastreuze gevolgen van propaganda te goed om woorden als iets vrijblijvends te zien. Als ik het recht op vrije meningsuiting heb, heb ik tegelijk de plicht om te accepteren dat ik te ver kán gaan; dat individuen of de gemeenschap kunnen zeggen dat dit of dat op één of andere manier gesanctioneerd moet worden. Het zou toch een blamage voor mijn vak zijn als ik nooit over de schreef zou kunnen gaan? Wanneer men kan aantonen dat iemand anderen doelbewust met woorden kwetst, vind ik dat die persoon strafbaar is. Maar het is natuurlijk wel een rechter die dat, na een proces, moet vaststellen. ►

“De rol van de nar is belangrijk, maar ze moet door de nar zelf gespeeld worden. Niet door de politici.”

- Opiniedelicten, waarbij je om je mening *automatisch* wordt veroordeeld – dat is een ander paar mouwen.

U kan toch niet ontkennen dat de grens moeilijk te trekken is, zeker wanneer het bijvoorbeeld over humor gaat.

LANOYE Het is inderdaad een lastige kwestie, maar daarom moet je niet zeggen dat ze niet bestaat. Theo van Gogh is een aantal keer veroordeeld, en dat was in mijn ogen terecht. Men kan te ver gaan. Wanneer iemand als Van Gogh de eerste maal tijdens een debat zegt 'nou, die geitenneukers', wel, dan lig ik onder mijn stoel van het lachen. Als hij dat honderd keer zegt, dan ken ik de mechanismen van de propaganda én mijn vak goed genoeg om te beseffen dat dat niet meer koosjer is. Dat wordt propaganda, maatschappelijk pestgedrag – en bijvoorbeeld in werkverband is pesten sanctioneerbaar.

Woordkeuze is niet vrijblijvend, zegt u.

LANOYE Woorden kunnen verraderlijk zijn. Neem nu begrippen als 'allochtoon' en 'autochtoon'. Dit zijn geen waardevrije termen; ze zetten een opdeling in gang. Als men enkel naar de sociologische betekenis van die term kijkt dan zouden Nederlanders die hier wonen of hoogopgeleide Japanners die hier werken ook zo genoemd moeten worden. Dat gebeurt echter zelden. Tegelijkertijd worden Indonesiërs die al generaties lang in Nederland wonen wel allochtoon genoemd vanwege hun huidskleur. Je ziet dus dat een term die in een sociologische context iets concreets en wetenschappelijks betekent, in de dagelijkse omgang een codewoord geworden is voor

'makak'. Want laten we eerlijk zijn: vaak is het dat gewoon. Het woord is een wapen geworden om het onderscheid tussen 'wij' en 'zij' te conceptualiseren en te versterken. Woorden zijn dus niet per definitie schuldeloos.

Een nieuwe tempel

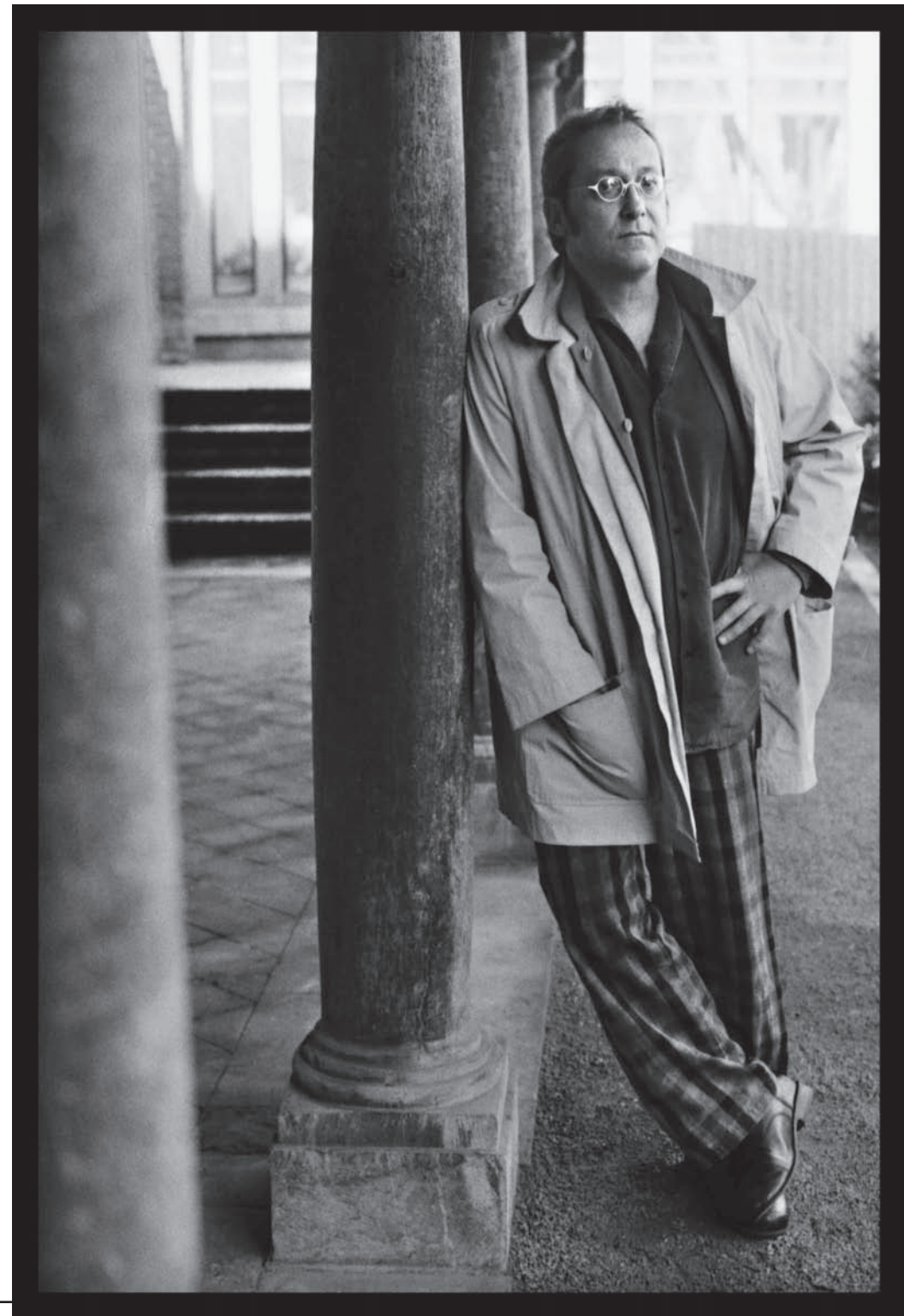
U schrijft: “Wanneer de dragers van verandering niet erkend worden door wie die verandering moet ondergaan, werkt alle moeite contraproductief.” Geldt dat niet evenzeer voor uw essays?

LANOYE Tja, dat is een van de ziektes van deze tijd. Vroeger was het niet anders, getuige de verzuiling. Je schrijft altijd voor een bepaalde kerk. Helaas.

In dat citaat had u het over Ayaan Hirsi Ali. U geeft wel vaker op haar af in 'Schermutseling'.

LANOYE Ik heb bewondering voor haar moed en haar doorzettingsvermogen, maar ik kan er niet tegen dat ze zo gepamperd wordt wanneer ze in mijn ogen onzin vertelt. Neem bijvoorbeeld hoe ze over Turkije praat: ze verafgoodt de seculiere Turkse staat en het feit dat het leger zou ingrijpen om deze te beschermen. Dat wil zeggen dat het Belgische leger ook zou moeten ingrijpen wanneer Letermee aan de macht komt, want CD&V is eveneens een confessionele partij. Het leger zou moeten optreden wanneer de koning en de voltallige

“Het woord 'allochtoon' is een wapen geworden om het onderscheid tussen 'wij' en 'zij' te conceptualiseren en te versterken.”

regering naar het Te Deum gaan, want dat is ook een confessionele daad. Ze meet dus met twee maten en twee gewichten: de Turkse AKP is voor haar hetzelfde als de Taliban.

Of neem nu hoe ze de islam telkens opnieuw reduceert tot vrouwenbesnijdenis. Pas op, persoonlijk vind ik het woord vrouwenbesnijdenis een eufemisme: het is genitale verminking. Voortdurend verslijt ze dat als een islamitisch gebruik. Dat is, wetenschappelijk aanwijsbaar, klinkklare onzin. Vrouwenbesnijdenis is ouder dan de islam. Het is een lokaal Afrikaans gebruik. Het wordt evenzeer gedaan door volgingen van animistische en christelijk geïnspireerde godsdiensten. Het is een plaatselijk gebruik, daarom niet minder barbaars.

Wordt Ayaan Hirsi Ali minder hard aangepakt als ze zo'n dingen zegt?

LANOYE Ja, zoveel is duidelijk. Zij komt zoveel meer in beeld dan wie haar tegenspreekt. Het standpunt van één vrouw die haar hoofddoek afgelegd heeft, is blijkbaar meer waard dan dat van duizend die hun hoofddoek willen ophouden. We doen alsof we dezer dagen strijden tegen een soort heilige huisjes, maar we bevinden ons tegelijkertijd al in de tempel van de nieuwe politieke correctheid waar je met de nieuwe martelaren en heiligen niet zal lachen.

Toen de Universiteit Antwerpen u en de andere stadsdichters een eredoctoraat gaf, was uw kritiek op het stadsbestuur niet mals: u trok fel van leer tegen het kledingreglement dat de stad net uitgevaardigd had.

LANOYE Kledingreglement? Het gaat om een hoofddoekverbod, niet meer of minder dan dat. Patrick Janssens rolt met zijn ogen iede-

re keer dat hij dat woord hoort, maar léés de maatregel: het is niets anders dan een hoofddoekverbod. Waar ik vooral niet tegen kan is dat zulke maatregelen zo gemakkelijk ingevoerd worden.

Ging er te weinig discussie aan vooraf?

LANOYE Precies. De stad gaf onlangs een schitterende folder uit, 'Antwerpen: werf van de eeuw'. Een prachtig boekje, dat over meer dan enkel architectuur gaat. Het is een beleidsplan, er wordt onomwonden gezegd: 'Daar willen we naartoe.' Waarom gebeurt zoiets enkel voor iets als stedelijke planologie, en niet voor diversiteit? Waarom maakt de stad geen boekje 'Antwerpen: sociale werf van de eeuw', waarin eens een langetermijnvisie aan bod komt? Dat men zich eens grondig bezint en discussieert over waar men naartoe wil, en vervolgens een beleidsplan uitwerkt. Nu doet iedereen maar wat.

Van Antwerpen naar België

Als we de media mogen geloven hoeven we voor federaal België geen langetermijnplannen meer uit te werken, aangezien het toch ten dode opgeschreven is.

LANOYE Voor mijn part ontploft België, maar waarom zou Vlaanderen dan niet evengoed ontploffen?

Eens België gesplitst is, zouden we misschien best West-Vlaanderen afstoten. Daar spreekt men een andere taal, de mentaliteit is er anders en bovenal vloeit ons geld erheen.

LANOYE Alle redenen die men ophoest om België op te doeken, kan men inderdaad evenzeer op Vlaanderen toepassen. Men construeert een groepsidentiteit waarbij ik, als zogenaamd lid van die groep, mijn twijfels bij heb. Men creëert eerst een systeem waarin je niet federaal kan kiezen en zegt vervolgens: "Kijk,

Ik hou te veel van het gevecht. Het boek heet niet toevallig 'Schermutseling'.

er is geen federale samenhang." Men verdeelt het land en zegt vervolgens: "Kijk, het land is verdeeld." Nou, hou toch op, denk ik dan. Iets opdelen en dan snugger opmerken dat er verschillen zijn, dat is toch niet meer dan een cirkelredenering?

Kan kunst een middel zijn tot dialoog tussen Vlaanderen en Wallonië?

LANOYE Ja, dat geloof ik wel. Ik vind dat er een *belgitude* in de kunst bestaat, en dus ook daarbuiten. Dat wordt echter niet zo geïnstitutionaliseerd: het culturele is naar de regionale overheden gebracht. Vlaanderen en Wallonië hebben géén cultureel akkoord. Vlaanderen en Zuid-Afrika hebben dat wel. Zeg me: is dat normaal? Is dat niet waanzinnig?

U bent inmiddels bijna vijftig. Hebt u het gevoel dat u iets veranderd heeft?

LANOYE Mijn realiteitszin dicteert dat mijn impact niet gigantisch is. Toch hoop ik dat mijn essays en toespraken iets kunnen betekenen. In eerste instantie is dat misschien literair. Ho-

pelijk laten sommigen zich inspireren om na mij ook eens de grote polemici uit de Nederlandse literatuur te gaan lezen: Komrij, Brouwers, Hermans. Het gaat hier om een waardevol en volwaardig literair genre. En wat betreft de inhoud... Ik maak me sterk dat ik toch enige verandering heb kunnen brengen. Die speech over hoofddoeken bij het uitreiken van de eredoctoraten heeft bijvoorbeeld op zijn minst verhinderd dat het hele reglement zonder slag of stoot aangenomen werd. Dat er eindelijk eens een grote discussie was – die er bij het boerkaverbod trouwens niet was.

U zei ooit: "Het is oneerbaarder niets te doen dan te verliezen wanneer je het wel doet." Het is een klassieke uitspraak, maar ook een veelbetekenende: we nemen aan dat u nog niet met pensioen gaat.

LANOYE Tja, dat is zelfs geen keuze voor mij. Ik zal het gevecht blijven opzoeken. Ik vind niet dat alle schrijvers dat moeten doen, maar ik eis wel dat mijn vrijheid niet beperkt wordt in de naam van de literatuur of de kunst. Men probeert soms een opdeling te maken tussen essays enerzijds en literatuur anderzijds. Zo'n constructie is een ontkenning, een versimpeling van de werkelijkheid. Dat is één van de grote ziektes van deze tijd. Versimpeling, daar begin ik niet aan. ■

TEKST: SABETH SNIJDERS & JONAS VINCKEN
FOTO'S: JONAS VINCKEN

MET DANK AAN *HET ANDERE BOEK*

Uit een recente internetenquête is gebleken dat leerlingen op lagere en secundaire scholen te weinig sport beoefenen. Er wordt gevreesd dat dit ook voor studenten in het hoger onderwijs het geval is. Sport is belangrijk, het is goed voor de conditie en de gezondheid. Zo blijkt ook dat mensen die meer lichaamsbeweging hebben minder ongezond gaan leven. Wie wil sporten op de UA moet zich eerst een sportsticker aanschaffen. Deze sportsticker kost elke student en elk personeelslid 15 euro, waarvan minstens 12,5 euro wordt terugbetaald door de erkende mutualiteiten. Deze sticker verleent je dan toegang tot alle sportfaciliteiten op de universiteit.

Op de verschillende campussen van de UA zijn er sportcomplexen. Voor de Stadscampus is er een sporthal die

aan de Agora grenst en zich bevindt op de hoek van de Grote Kauwenberg en de Vekestraat. Op Campus Middelheim kan je terecht in de Healthcity in de Middelheimlaan 1 en voor Campus Drie Eiken begeef je je best naar de Azua bij Fort VI. De UA heeft ook twee fitness-centra. Je kan fitnessen in de Healthcity en in Het Eiland in de Zeevaartstraat 10 (vlakbij de Stadscampus).

Op de Stadscampus kan je aan badminton, basketbal, volleybal, zaalvoetbal, (tafel)tennis, en vrije sporten doen. Populair zijn Taeblessen die doorgaan op dinsdag van 19u tot 20u en de BBBlessen die daarop volgen, maar ook de streetdance op donderdag van 18u tot 19u. Op Campus Middelheim is er de mogelijkheid om te badmintonnen, squashen, (tafel)tennissen, volleyballen, basketballen,

zaalvoetballen. En op vrijdag van 20u tot 22u en zondag van 19u tot 21u kan je er Kendo gaan beoefenen. Voor ploegsporten, tennis, hockey, floorball en turnen moet je op campus Drie Eiken zijn. Op sommige dagen hoef je voor deze sporten op de verschillende campussen niet te reserveren, op andere dagen wel. Dit check je dan best eerst via de website.

De UA is duidelijk een sportieve universiteit. Zo blijkt ook dat de UA sinds 2004 de administratie en de organisatie leidt van de International Federation for Interuniversity Sport. Deze organisatie brengt jaarlijks de wereldkampioenschappen voetbal, zaalvoetbal, volleybal en basketbal tot een goed einde. Sport in overvloed, dus haal die sport-outfit boven en trainen maar! ■

TEKST: CHARIS DE CRAENE
FOTO: SAMUEL DE WILDE

┌

Tijdens zijn toespraak op de officiële opening van het academiejaar van de Universiteit Gent pleitte rector Paul Van Cauwenberge voor het vak lichamelijke opvoeding. Het zou vanaf volgend jaar een keuzevak worden voor alle studenten van de UGent. Aan onze universiteit is er nog geen sprake van een keuzevak lichamelijke opvoeding. Maar sportfaciliteiten zijn er wel! En veel!

└

mine
POWERED BY FORTIS

JIM

HUMO

studio
brussel

dS De
Standaard

31 | 1 | 2 | 3
OKT | NOV | NOV | NOV

DE AVONDEN 0
7

PETROL
DESINGEL

ARNON GRUNBERG

SASKIA DE COSTER | OSCAR VAN DEN BOOGAARD
VERSUS DEZ MONA DUO | VERSUS KIM PEERS

JEROEN BROUWERS

STIJN MEURIS | GERRIT KOMRIJ

MARC APPARAT
ALTER EGO

MOULIN | RUDY TROUVE
SEPTET

BONDE DO ROLE | 65DAYSOFSTATIC
KIM VERSUS BUSCEMI

TOM HODGKINSON

DJ MAURO PAWLOWSKI | THOU | MURDER

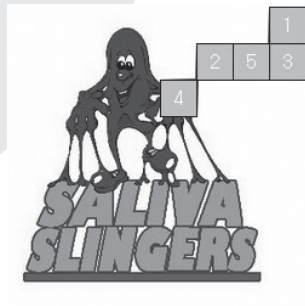
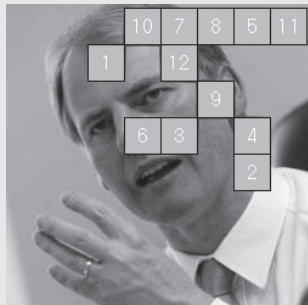
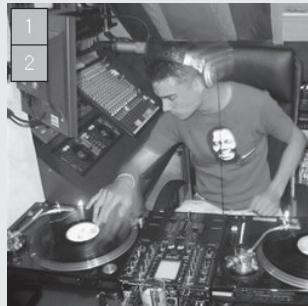
ADMIRAL FREEBEE

DESINGEL / PETROL / ANTWERPEN / WWW.DEAVONDEN.ORG

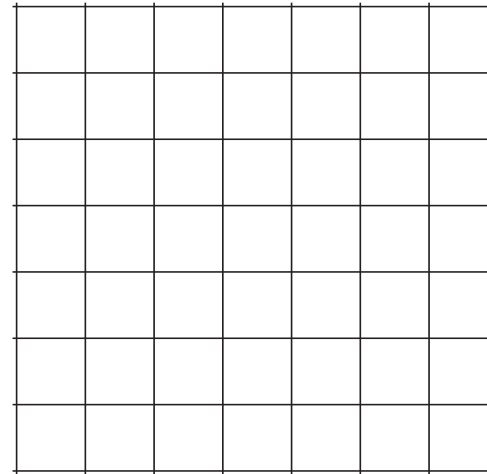
leef je uit in de pashokjes van plezier

Elk van de negen afbeeldingen bepaalt een woord. Dit woord past exact in het bijhorende puzzelstukje. Vul dat woord in, maar doe dit volgens de cijfertjes. De puzzelstukjes passen op hun beurt exact in het vierkantig rooster. Daarin vormen ze een vraag, en het antwoord daarop is exact wat wij zoeken.

Stuur uw oplossing naar dwars@ua.ac.be. Als het juist is, komt uw naam in een pot terecht. Daaruit trekt een volstrekt onschuldige hand de winnaar. Natuurlijk heeft die winnaar prijs.

Dankzij de inspanningen van de Associatie en de Stad Antwerpen zijn de cultuurcheques weer een feit. dwars geeft elke maand een cheque weg, met dank aan het departement Studentgerichte Diensten.

Oplossing dwars 42: Marseillaise

Had het juiste antwoord gevonden en wint de felbegeerde cultuurcheques: Tom Braem

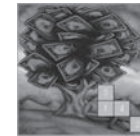
W	E	L	K	V	O	L
K	S	L	I	E	D	Z
O	N	G	D	E	F	O
R	M	A	T	E	U	R
O	P	D	E	N	A	T
I	O	N	A	L	E	F
E	E	S	T	D	A	G

1. Duizelen

Fotografie 2.

3. Geld

Poedel 4.

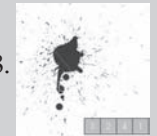
5. Romein

Sadat 6.

7. Stan

Vlek 8.

9. Wok

met Erik Prince,
CEO van Blackwater

snor van de maand

Elke maand looft dwars een snor uit aan wie zich succesvol de actualiteit in wist te werken. Wij nemen het op voor mensen die het soms wat hard te verduren krijgen maar toch het hart op de juiste plaats hebben. Zo'n mensen verdienen het warme, gezellige thuisgevoel van een heuse snor. Een gevoel dat zij verder kunnen dragen, naar andere harten, tot heel de wereld blij behaard is. Dan zal B-H-V een lachertje zijn, komt Goed Bestuur op de koffie bij de bingoclub en zullen de koontjes van blonde kindertjes rood glimmen.

Deze maand gaat de snor naar iemand met een internationale reputatie op het gebied van peacekeeping: Erik Prince, de CEO van Blackwater. "Blackwat?" hoor ik u al in koor denken en daar slaat u de bal mooi mis, beste lezer. Blackwater is een artisaan bedrijfje dat in opdracht van George W. Bush jr. de orde in Irak helpt handhaven. Het staat in voor de bewaking van mensen die wel eens het gevaar lopen door een of andere gekke sjiiet de kop ingeslagen te worden. Tussendoor houdt Blackwater zich onledig met klusjes die te moeilijk zijn voor echte militairen. De troepen vol testosteron rijden met de jonheer vooruit elk gevaar de weg af. Na de uren wordt er al eens wat liefde aan veertienjarige Iraakse dochters geschonken, en wie neemt dat de jongens van het huurlingenleger kwalijk met moeder de vrouw zo ver weg? Even onterecht zou het zijn om kritiek te leveren op het plundergedrag van Blackwater: tenslotte

krijgen de heren maar een schamele duizend dollar per dag. Daar kan je in Bagdad niet eens mee op café.

Helemaal te dol werd het afgelopen maand, toen de verzamelde pers en een rits politici eisten dat Blackwater sito presto uit Irak zou vertrekken. Aanleiding was het neerkogelen van zeventien kei gevaarlijke burgers die – als ze niet gewoon aan het wandelen of autorijden waren geweest – vast wel een snood plan hadden. Dan vraag je natuurlijk om een kleine behandeling met meneer repeteergeweer. Iraakse mannen op straat eten je rauw, dat is bekend. Over de vrouwen wil ik het zelfs niet hebben.

Het is niet meer dan het recht van de sterkste: richt een bloedbad aan voordat iemand anders er aan denkt dat te doen. Zo werkt de

natuur ook, en die is tenslotte door een dieu horlogier in elkaar gepuzzeld. Blackwater is sterk, en heeft het recht dus aan zijn kant. Erik Prince heeft er trouwens genoeg voor betaald tijdens de verkiezingscampagne van Bush, die andere peacekeeper.

Erik Prince krijgt de snor van de maand in deze moeilijke tijd waarin zijn bedrijf soms wat schuin bekeken wordt. Omdat hij een lans breekt in menig lastig kind en de wereld bevrijdt van potentiële terroristen (dat zijn die kerels van het Zinloos Geweld). Zo kunnen u en ik gerust slapen, wetende dat er een leger waakt over de wereld. Een leger dat niet terugdeinst en de confrontatie met de menselijkheid zelf durft aangaan. Erik Prince krijgt de snor omdat hij dwars leerde wat moed is. ■

JEF LEYSSENS

met dank aan: 't Kaf-personeel

Ivo en zijn broer Hans werken samen met Karina, Maureen, Nathalie en Kirsten in 't Kaf. Het zestal verwent er de studenten, proffen en het personeel van Campus Drie Eiken met heerlijke broodjes, snacks en drankjes. "Vroeger was hier wel meer sfeer," vertelt Ivo. "Nu is 't Kaf meer een cafetaria geworden." De redenen hiervoor zijn volgens Ivo enerzijds het erg zwaar geworden lessenpakket waardoor iedereen minder tijd heeft en anderzijds de iets individualistischere houding van de studenten. Iedereen heeft een computer of een tv en blijft gemakkelijker thuis. Bovendien zijn er sinds dit jaar ook een hoop studenten naar de Stadscampus verhuisd. Maar Ivo is hoopvol over de toekomst en wil met een aantal acties opnieuw leven in de brouwerij brengen. Vorig jaar organiseerde 't Kaf op de laatste vrijdag van het eerste semester het 'Ouwe-Zakkenfeest' waarbij iedereen van oud-prof en oud-student tot huidig prof en student gezellig een pintje kon komen drinken. Op die avond werd tevens geld ingezameld voor de Music-for-life campagne van Studio Brussel. Ook dit jaar zijn de plannen voor dit feest al gemaakt. U weet waar naartoe op die laatste vrijdag van het eerste semester!

TEKST: CHARIS DE CRAENE, FOTO: SAMUEL DE WILDE

